

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

RADIO MARYJA
KATOLICKI GŁOS W TWOIM DOMU

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

19-25 października 2023 r., nr 1278

W Bujwidzach odbyła się VIII Biesiada Kapel „Do rana grać, po tańcu spać”

W przyjaznej i wesołej atmosferze

W sobotę, 14 października, w Bujwidzach odbyła się VIII Biesiada Kapel „Do rana grać, po tańcu spać”.

Imprezę zaszczylicili swoją obecnością radni Samorządu Rejonu Wileńskiego Waldemar Klimaszewski i Zygmunt Żdanowicz, wicemery Samorządu Rejonu Wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, pełniący obowiązki starosty gminy Bujwidze Mark Piłat, była radna Elwira Lepitowa oraz przedstawicielka Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Niemenczynie Renata Reichinbach.

Przybyłych witai i imprezę prowadził Wincuk Bałbatunszczyk. Do zebranych zwróciła się wicemery: cieszyła się, że w rejonie wileńskim istnieje szereg imprez cyklicznych budujących wizję wielokulturowości, do takich zalicza się Biesiadę Kapel.

Dziękowała artystom za pielęgnowanie tradycji i życzyła sukcesów twórczych.

Biesiadę rozpoczęła „Kapela Świętojańska” – ponad 30 lat ich wizytówką jest piosenka „Jedziemy na kawę”, bo wiadomo, że kawę pije się z przyjaciółmi. Zespół wierzy, że kto śpiewa, ten podwójnie żyje. Właśnie z inicjatywy tego zespołu przed laty rozpoczęło się wesołe biesiadowanie kapel wiejskich.

Głośnie oklaskami publiczność nagrodziła kapelę „Keizial” z rejonu ignalińskiego za litewskie utwory muzyczne. Kapela grała i śpiewała utwory liryczne, ryt-

Dokończenie na s. 7

FOT. RENATA REICHINBACH

Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Informatyczno-Ekonomicznym Filii UwB w Wilnie

Wiedza jest kluczem do sukcesu

FOT. FILIA UW B W WILNIE

W ubiegły piątek, 13 października, w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyła się uroczysta inauguracja kolejnego – 17. roku akademickiego na Wydziale Informatyczno-Ekonomicznym Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie.

Po uroczystym wniesieniu do sali sztandaru uczelni i odegraniu hymnów państwowych Litwy i Polski obecnych witał dziekan Wydziału Informatyczno-Ekonomicznego, profesor Jerzy Halicki. Tego roku uroczystość zaszczyliła swoją obecnością przewodnicząca Sejmu

Litwy Viktorija Črmylytė-Nielsen, Ambasador RP w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł, prezes Związku Polaków na Litwie i Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin, europoseł Waldemar Tomaszewski, przedstawiciele

Dokończenie na s. 6

Wyniki wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Polacy dokonali wyboru

Państwowa Komisja Wyborcza podała we wtorek oficjalne wyniki wyborów parlamentarnych w Polsce. Zgodnie z nimi, Prawo i Sprawiedliwość zdobyło – 35,38 proc., Koalicja Obywatelska – 30,70 proc., Trzecia Droga – 14,40 proc., Nowa Lewica – 8,61 proc., Konfederacja – 7,16 proc., Bezpartyjni Samorządowcy – 1,86 proc.

PiS w wyborach do Sejmu zdobyło 194 mandaty, KO - 157; Trzecia Droga - 65; Nowa Lewica - 26; Konfederacja - 18 - podała Państwowa Komisja Wyborcza

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej Sylwester Marciniak podczas konferencji prasowej poinformował też, że na KW Polska jest Jedna zagłosowało 1,63 proc. Na KW Wyborców Ruchu Dobrobytu

Dokończenie na s. 18

FOT. GOV.PL

Niebowskazy

NIEWIDZIALNE

Żółtkie pora roku
węgorki wyruszają w ostatnią podróż
cisza stamtąd
wilga dawno uciekła uczyć polskiego w Afryce
barwa niebieska oddala a zbliża różowa
starsi maleją
niewinni dźwigają ciężar
grób się zarumienił
opadają skrzydła po locie godowym
pamięć zmienia rzeczy
kamień usnął ze zmęczenia
liść osiki się trzęsie narzeka na długi ogonek
krowa ryczy bo ma nieufność do języka
księżyc kawaler stale tylko jeden

i jeszcze tyle niewidzialnego
gdyby nie to – niczego nie byłoby widać

Ks. Jan Twardowski

Maksyma tygodnia:

„Życie bez radości jest jak długa podróż bez gospody”.

Demokryt z Abdery

Wizyta dyrektorów ośrodków kultury

We wtorek, 10 października, członkowie Stowarzyszenia Litewskich Ośrodków Kultury odwiedzili oddziały Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Niemenczynie – w Mejszagole i Gliciszczach. Pod-

czas konferencji dyrektorzy litewskich ośrodków kultury zapoznali się z zespołami WOKN, które zaprezentowały swoją twórczość podczas barwnego wieczornego koncertu „Rytm jesieni”, który od-

był się w Ośrodku Kultury w Nowej Wilejce.

Podczas koncertu wystąpiły zespoły: „Perła”, „Wileńszczyzna”, „Kapela Świętojańska” oraz „Mejszagolanki”.

SKOnSR upamiętnił Halinę Jotkiało

Spółeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą odsłonił tablicę upamiętniającą jedną z założycielek i działaczek organizacji Halinę Jotkiało. Tablicę umieszczono na jej nagrobku na cmentarzu św. Piotra i Pawła. Halina Jotkiało była znaną wileńską dziennikarką. Przez wiele lat pracowała w „Czerwonym Sztandarze”, który po 1990 roku zmienił się w „Kurier Wileński”. Pisała też do „Magazynu Wileńskiego” oraz „Tygodnika Wileńszczyzny”.

Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości Halina Jotkiało w 1990 roku wraz z Alicją Klimaszewską, Olgierdem Korzenieckim i Jerzym Surwiłłą założyła Spółeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą. Co roku, na Zaduszki, kwestowała na rzecz cmentarza na Rossie w warszawskich Powązkach, a wspierała ją w tym prof. Jerzy Waldorf. Halina Jotkiało zmarła w roku 2015 w wieku 75 lat.

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość, że 17 października 2023 roku odszedł do Pana śp. Jan Witowicz.

Śp. Jan Witowicz był członkiem Związku Polaków na Litwie oraz Akcji Wyborczej Polaków na Litwie od początków powstania organizacji i aktywnie uczestniczył w ich działalności: był wieloletnim członkiem Prezydium AWPL-ZChR Oddziału miasta Wilna oraz prezesem koła AWPL-ZChR w Grzegorzewie.

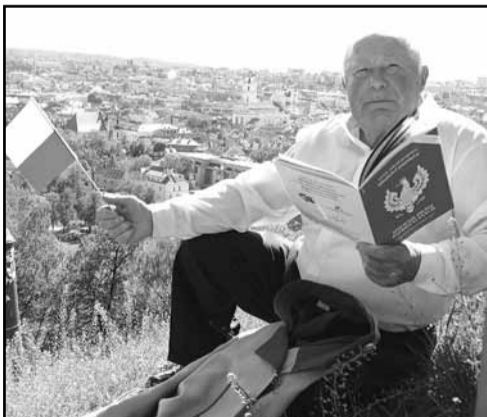
Śp. Jana Witowicza znaliśmy jako człowieka oddanego sprawie pielęgnowania polskości - wieloletniego członka polskiego zespołu „Grzegorzanie”, szczerego patriotę Wileńszczyzny.

Pozostanie On w naszej pamięci jako życzliwy, koleżeński, służący pomocą człowiek. Szanowaliśmy i lubiliśmy naszego Pana Jana za jego prawość i rozważny, sprawiedliwy stosunek do ludzi i wydarzeń.

Łączymy się w bólu i wyrażamy serdeczne wyrazy współczucia Jego Rodzinie i Bliskim.

Niech dobry Bóg przyjmie Go do swego królestwa.

Wieczny odpoczynek racz Mu dać, Panie

Prezydium Oddziału miasta Wilna

Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Kurs dla przyszłych wolontariuszy

Centrum Pomocy Rodzinom i Dzieciom w Trokach już szósty rok z kolei w ramach projektu „Razem ubarwmy życie” organizuje kurs nauczania dla przyszłych wolontariuszy. Odbędzie się on w dniach 30 – 31 października w godz. 10.00 – 16.00. Podczas nauki chętni pracy w wolontariacie zapoznają się z jego zasadami, z działalnością Trockiego Centrum Pomocy Rodzinie i Dzieciom. Aby uczestniczyć w tym kursie należy do 25 października zarejestrować się pod nr tel. 866514169 lub emailiem r. banuskeviciene@trakuseimoms.lt.

O zdrowiu psychicznym

W bibliotece publicznej w Trokach z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego odbyło się spotkanie uczniów klasy 3C Gimnazjum im. Witolda Wielkiego z ekspertką prewencji samobójstw Viktorią Andreikėnaitė ambasadorką zdrowia psychicznego Indre Kalindrienė, które opowiedziały o inicjatywie „Patrz głębiej”, m.in. mającej na celu zapobieganie samobójstwom. Podczas spotkania wywiązała się dyskusja o zdrowiu psychicznym.

Marsz na orientację

Biblioteka publiczna w Trokach zaprasza wszystkich chętnych na marsz orientacyjny pt. „Więc wszystko wiem”, który odbędzie się 21 października i rozpocznie się o godz. 11.00. Celem marszu jest nabycie umiejętności działania w zespole, aktywizowanie krytycznego myślenia.

Konferencja dla nauczycieli

W dniach 22-29 października na świecie jest obchodzony tzw. Tydzień Klimatyczny. Do tej inicjatywy dołączył Samorząd Rejonu Trockiego i organizacja pozarządowa „Kita forma” „organizując konferencję dla nauczycieli pt. „Przyszłość rodzi się dziś”, która odbędzie się 27 października w Pałacu Kultury w Trokach o godz. 11.00. Chętni uczestniczenia w niej muszą wypełnić ankietę, którą można pobrać na stronie internetowej <https://forms.gle/zh9xpMkgHy6NygN57>. Więcej informacji o tej konferencji można uzyskać telefonicznie 863377609.

Wystawa o getcie wileńskim

W bibliotece publicznej w Wysokim Dworze trwa wystawa pt. „Wileńskie getto 1941 1943” przygotowana przez Wileńską Powiatową Bibliotekę im. Adama Mickiewicza. Wystawa potrwa do 4 listopada.

Wileńskie getto zostało utworzone przez niemieckie władze okupacyjne na Starówce 6 września 1941 r. Historycy szacują, że przez getto przeszło 50 tys. osób narodowości żydowskiej. Wiosną 1943 Niemcy rozpoczęli likwidację getta, które ostatecznie zostało unicestwione 23-24 września 1943 r.

Turniej warcabowy w Bijunach

21 października w uniwersalnym centrum wielofunkcyjnym w Bijunach o godz. 10.00 odbędzie się turniej warcabowy. Jest on poświęcony pamięci Alfonsasa Rimkauskasa.

Delegacja NATO w Szyrwintach

W Szyrwintach gościła 12 osobowa grupa oficerów Jednostki Integracji Sił NATO na czele z płk Peterem Nielsenem. W lokalnym centrum kultury delegacja NATO spotkała się z kierownictwem Samorządu Rejonu Szyrwintkiego z mer Živilė Pinskuvienė na czele, odwiedziła Gimnazjum im. Wawrzyńca Stuoki-Gucewicza, gdzie opowiedziała o NATO. W końcu swego pobytu zajrzeli do strategicznego obiektu – SA Amber Grind – stacji gazowej.

Wieczornica w Drużach

21 października w ośrodku kultury w Drużach o godz. 18.00 odbędzie się wieczornica pt. „Bądźmy razem”. W koncercie wystąpią zespół wokalo-instrumentalny „Šilijas” z rejonu wiłkomierskiego, grupa muzyczna z Bagasławiszek, wykonawczynie humoresek Janina Jankauskienė.

Jan Lewicki

PiS wygrał, ale przegrał?

W niedzielę, 15 października, odbyły się wybory parlamentarne u naszego zachodniego sąsiada, w naszej Macierzy – Polsce. Wybory do Sejmu RP po raz trzeci z rzędu wygrała konserwatywna partia, sprawująca władzę nad Wisłą od dwóch kadencji, Prawo i Sprawiedliwość. Według ostatecznych oficjalnych danych PiS zdobył 35,38 proc. głosów i pokonał tym samym swego najzacieklejszego rywala z opozycji Koalicję Obywatelską, na którą głos oddało 30,7 proc. wyborców.

Biorąc jednak pod uwagę fakt, że na dwóch kolejnych pozycjach uplasowały się partie ideowo oraz interesownie spowinowacone z Koalicją Obywatelską, czyli Trzecia Droga (14,4 proc.) oraz Nowa Lewica (ok. 8,6 proc.), utworzenie rządu przez zwycięskie Prawo i Sprawiedliwość może okazać się bardzo trudne, by nie powiedzieć niemożliwe. PiS zwyciężył, ale nie zdobył samodzielnej większości, jak było dotychczas. Może więc finalnie to oznaczać, że PiS wygrał, ale przegrał, bo nie będzie dalej rządzić Polską. Dla konserwatywnej partii zabrakłoby głosów w 460-osobowym Sejmie nawet gdyby zawarła ona koalicję z Konfederacją, która miała być czarnym koniem wyborów, ale na finiszu kampanii dużo straciła, uzyskując zaledwie ok. 7,16 proc. głosów.

Wybory odbyły się przy rekordowo wysokiej frekwencji sięgającej ponad 74 proc., co świadczy też o tym, że Polki i Polacy dobrze pojęli ich wagę. Na ten temat napiszemy nieco później. Na razie odnotujmy, że demokracja w Polsce ma się dobrze, a nawet o wiele lepiej niż w wielu europejskich państwach, politycy których mają czelność atakować Warszawę za brak demokracji.

Równolegle do wyborów do Sejmu oraz Senatu (gdzie z kolei obowiązują jednomandatowe okręgi, a wygrywa kandydat, który w pierwszej turze zbierze najwięcej głosów) odbywało się też nad Wisłą referendum. Pytania referendalne dotyczyły tematów ważnych i bynajmniej nie tylko dla Polski i Polaków, ale też niektóre z nich również dla nas na Litwie. Polacy w referendum zostali bowiem zapytani o zgodę na narzucanie przez brukselskich eurokratów Polsce mechanizmu przymusowej relokacji nielegalnych migrantów (co dla nas jest równie aktualnym tematem), o zgodę na likwidację bariery ochronnej na granicy polsko-białoruskiej, o zgodę na podwyższenie wieku emerytalnego oraz zgodę na wyprzedzić majątku narodowego.

We wszystkich czterech pytaniach indagowani, którzy wzięli udział w referendum, byli niemal jednogłośni. Zdecydowanie powiedzieli „nie” na każde pytanie, a ten sprzeciw przy każdym pytaniu oscylował w granicach 90 proc. Niestety, część rodaków uległa namowom totalnej opozycji i referendum zbojkotowało. Tylko około 41 proc. wzięło w nim udział, nie jest zatem ono obowiązujące (by takowym było frekwencja musiałaby wynieść 50 proc.).

Jak już wspominałem, rekordowo wysoka frekwencja w wyborach (najwyższa w historii całej III RP) pokazała, że nasi rodacy byli świadomi dziejowej ważności każdego ich głosu. Polacy wybierali, „jaka Polska ma być”, jak mówił na początku lat dziewięćdziesiątych polski premier pierwszego prawdziwie niekomunistycznego rządu Jan Olszewski, ale też pośrednio, jaka ma być też przyszła Europa. Europa państw suwerennych, kulturowych własną kulturę, tożsamość i wartości, czy Europa najogólniej mówiąc multi-kulti, czyli bezobjawowa pod każdym względem. Przypomnę też, że to przywódcy obecnego niepodległościowego obozu mieli rację we wszystkich najważniejszych sprawach europejskich ostatnich dekad. Mieli rację przestrzegając Berlin i Brukselę przed uzależnieniem Europy od dostaw nośników energetycznych z Rosji, mieli rację w sprawie sprzeciwu wobec polityki otwartych drzwi dla nielegalnej emigracji forsowanej przez Niemcy, państwa skandynawskie i Brukselę. Mieli w końcu rację i mają nadal w kwestii wizji przyszłej Unii Europejskiej opowiadając się za modelem Europy ojczyzn, a sprzeciwiając się niemieckiemu modelowi, zakładającemu przekształcenie Unii w państwo federacyjne. Pod niemieckim – rzecz oczywista – przywództwem. Gdyby ostatecznie okazało się, że po ostatnich wyborach władzę w Polsce przejmie opcja liberalno-lewicowa, to wszystkie wymienione wyżej problemy powrócą do Europejczyków ze zdwojoną siłą. Zostanie bowiem wycofany sprzeciw Warszawy w każdej z nich.

Dziwię się zatem komentarzom polskich wyborców na Litwie, których ekspercki poziom, nawiasem mówiąc, jest żenująco niski. Politycy i eksperci powielają w zasadzie kalki z żółtej prasy nad Wisłą zupełnie bezmyślnie, bezrefleksyjnie, z zerowym odwołaniem się do faktów czy elementarnej logiki (vide paplaninę w litewskiej telewizji w wydaniu „eksperta” profesora Nekrošiusa). Ale Vytautas Nekrošius przynajmniej nie pełni żadnych oficjalnych funkcji politycznych w naszym państwie, więc plecenie, co ślina mu na język przyniesie, jest w zasadzie problemem tylko jego i jego języka. Co innego gdy wypowiada się na podobnym „eksperskim” poziomie główna doradczyni prezydenta RL ds. polityki międzynarodowej Asta Skaisgirytė. Jest ona przecież w zasadzie głosem samego prezydenta.

Więc gdy mówi, że cytując: „przyjście opozycji w Polsce do władzy byłoby dobre dla Europy (...)”, to w zasadzie nie wiem, czy śmiać się, czy płakać, czy może udać, że jest się zajęтым dębaniem w nosie. Na tyle jest to „wstrzemięźliwy” i „mądry” komentarz. Dobrze jeszcze, iż Skaisgirytė przytomnie zastrzega, że należy poczekać na ostateczny oficjalny wynik wyborów, bo może być jak na Słowacji, gdzie przed kilkoma tygodniami też odbyły się wybory parlamentarne i sondażownie exit poll w tym kraju z wynikiem przestrelili jak ślepiec strzelający po pijaku do celu. Odetchnąłem też z ulgą, gdy doradczyni nie użyła określeń innych litewskich politologów w rodzaju „przegrali nacjonalisci” a „wygrali demokraci”. Na koniec standardowo podsumowała, że niezależnie, kto wygra wybory w Polsce, nasze stosunki z tym krajem pozostaną bliskie i bardzo dobre. No owszem pozostaną, tylko w przypadku przegranej „nacjonalistów”, dodam od siebie, zniknie parasol ochronny dla Litwy w takich kwestiach jak relokacja nielegalnych migrantów forsowana przez Komisję Europejską, czy – powiedzmy – kwestii dotyczącej prawa weta w Radzie Unii Europejskiej, które jest korzystne dla małych państw, a konserwatywne władze Polski sprzeciwiali się jego likwidacji. Warto też pamiętać, że lewicowo-liberalne władze polski będą w polityce zagranicznej dążyć do tego, by osiągnąć się do głównego stolika europejskiego (czytaj trójkąta Weimarskiego), litewskich polityków zaś protekcyjnie będą poklepywać po plecach i ramionach jako partnerów ligi prowincjonalnej.

Na pewno najbliższe dni i tygodnie przesądzą, jaką będzie Polska na kolejne lata. Pośrednio też w jakim kierunku będzie podążać reforma Unii Europejskiej. Życzymy, rzecz jasna, każdej władzy w Warszawie powodzenia, bo będzie ona decydować o losach Polaków i w Macierzy, i też w określonym zakresie również poza jej granicami. Czasy mamy skrajnie trudne i niebezpieczne. Przywódców zatem potrzebujemy rangi mężów stanu jak ongiś byli chociażby Józef Piłsudski, Charles de Gaulle czy Winston Churchill. Albo bardziej nam współcześni Ronald Reagan, Margaret Thatcher czy Jan Paweł II.

„Nie desperujemy, ani nie cieszymy się” z wyników wyborów, napisał profesor Andrzej Nowak. Uważa on, że po ostatniej decyzji Polaków, jeżeli powstanie rząd partii „demokratycznych”, to bezpieczeństwo Polski będzie jak za czasów panowania króla Augusta III Wettina, gdy losy Rzeczypospolitej w decydującej mierze byli w rękach sąsiadów oraz polskich elit będących na ich jurgielcie. Ale dorobek kultury, wolnościowy, niepodległościowy Rzeczypospolitej jest na tyle duży, że przetrwa ona nawet największe czasy barbarii, uważa profesor, którego trafność sądów zadziwia wszystkich...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Spółki budowlane na krawędzi bankructwa

Stagnacja na rynku nieruchomości wywiera presję na sektor budowlany. Część spółek budowlanych znalazła się na krawędzi bankructwa i z tego też powodu zmniejsza wysokość płac zarobkowych albo zwalnia pracowników. Stowarzyszenie Budowlanych zauważa, że najbardziej dotyczy to małych

spółek, gdyż większe przedsiębiorstwa budowlane są bardziej odporne na wahania rynku nieruchomości. Tym niemniej eksperci prognozują, że jest to tylko kwestia czasu, gdy i duże przedsiębiorstwa staną przed olbrzymimi wyzwaniami i trudnościami, co może spowodować, że i one mogą znaleźć się na krawędzi bankructwa. Stowarzyszenie Budowlanych apeluje do rządu, by nie wstrzymywał finansowania projektów energetycznych i budowy dróg, bo to może uratować spółki przed upadkiem. Według danych „Creditinfo Lietuva”, obecnie prawie 1/5 (18 proc.) spółek budowlanych jest na granicy bankructwa, 1/3 (31 proc.) – spóźnia się z rozliczeniami. Od roku 2007 w ogóle na Litwie zbankrutowało 4,3 tys. spółek z branży budowlanej.

Rozpoczął się proces wypłat bezpośrednich kompensat rolnikom

Narodowa Agencja Płatnicza (NMA) od początku tego tygodnia (16 października) rozpoczęła wypłaty awansów rolnikom, którzy zadeklarowali zasiewy oraz pogłowie zwierząt gospodarskich. Według obliczeń, bezpośrednio wypłaty corocznie

trafiają do 100 tys. mieszkańców, którzy prowadzą działalność związaną z rolnictwem. O terminach wypłat można dowiedzieć się telefonując bezpośrednio do NMA – (8 5) 252 6999 albo na krótki numer 1841 (po wciśnięciu „1”).

Posel zapowiada utworzenie nowego ugrupowania politycznego

Posel Remigijus Žemaitaitis, któremu za antysemickie wypowiedzi grozi usunięcie z Sejmu, zapowiedział powołanie własnej partii. Polityk poinformował, że ideologia nowego partyjnego ugrupowania będzie zgodna z jego przekonaniami i będzie skierowana na umoc-

nienie państwowości Litwy, niekwestionowaną przynależność do Unii Europejskiej oraz Paktu Północnoatlantyckiego. Zgodnie z prognozą polityka, partia powinna powstać jeszcze w tym roku, czyli w końcu listopada bądź na początku grudnia. Žemaitaitis uchylił się od odpowiedzi na temat symboliki i nazwy przyszłej partii. Dodał, że decyzja w tych kwestiach zostanie podjęta na zjeździe założycielskim ugrupowania.

„Hańba Litwy”, czyli droga malacka, mimo deklaracji ministra, nie zostanie wyremontowana w terminie

Jeszcze przed trzema laty minister komunikacji Marius Skuodis obiecał, że droga malacka tzw. betonka – nazywana również „hańbą Litwy” – będzie uporządkowana najpóźniej do roku 2025. Niestety, mimo jasnej deklaracji ministra sprawy remontu drogi nie posunęły się znacznie do przodu. Mieszkańcy zaś twierdzą, że przestali już wierzyć w obietnice władz i nie widzą zmian na lepsze w najbliższej perspektywie. Przed 40 laty zbudowana z płyt żelbetonowych 100-kilometrowa droga jest od dawna przeklinana przez kierowców. Tymczasem minister, który publicznie zadeklarował, że zostanie uporządkowana do roku 2025, próbuje nieudolnie tłumaczyć się, że problemem nie są pieniądze, a nieodrobione prace domowe poprzednich rządów. Dotychczas wyremontowano jedynie 22-kilometrowy odcinek tej drogi, a zrobiono to w czasach, gdy ministrem komunikacji był Jarosław Narkiewicz z AWPL-ZChR.

12-19
listopada
2023 r.

ŚWIĘTA MARYJO

ODPUSTY OPIEKI NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY, MATKI MIŁOSIĘRDZIA

CODZIENNY PROGRAM OPIEK

Godz. 06.30 – Msza św. w kościele (w jęz. polskim)
Godz. 07.30 – Różaniec w kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim)
Godz. 08.00 – Msza św. w kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim)
Godz. 08.00 – Godzinki ku czci NMP w kościele (w jęz. polskim)
Godz. 09.00 – Msza św. w kościele (w jęz. polskim)
Godz. 10.30 – Nowenna i modlitwa za kapłanów w kościele (w jęz. litewskim)
Godz. 11.00 – Msza św. w kościele (w jęz. litewskim)
Godz. 13.00 – Msza św. w kościele (w jęz. polskim)

Godz. 15.00 – Msza św. w kościele (z wyjątkiem niedziel)
Godz. 16.00 – Różaniec w kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. polskim)
Godz. 17.00 – Msza św. w kościele (w jęz. polskim)
Godz. 17.00 – Msza św. w kaplicy Ostrobramskiej (w językach obcych, z wyjątkiem niedziel)
Godz. 18.00 – Akatysta ku czci NMP w kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim)
Godz. 19.00 – Msza św. w kościele (w jęz. litewskim)

SOBOTA, 11 LISTOPADA

Inauguracja Odpustu

Godz. 16.00 – Różaniec. W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim i polskim)
Godz. 17.00 – Adoracja Najśw. Sakramentu w kościele (w jęz. litewskim i polskim)
Godz. 18.00 – W intencji parafii i odwiedzających świątynię. W kościele (w jęz. litewskim i polskim)

NIEDZIELA, 12 LISTOPADA

II Dekanat Wilna

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji Archidiecezji Wileńskiej. W kaplicy Ostrobramskiej
Godz. 17.00 – W intencji członków kół Żywego Różańca. W kościele

PONIEDZIAŁEK, 13 LISTOPADA

Dekanat Orański

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji seniorów. W kościele
Godz. 15.00 – W intencji Domowego Kościoła. W kościele (w jęz. litewskim i polskim)
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. niemieckim)
Godz. 17.00 – W intencji rolników i rzemieślników. W kościele

WTOREK, 14 LISTOPADA

Dekanat Święciański i Ignaliński

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji uchodźców i migrantów. W kościele
Godz. 15.00 – W intencji wspólnoty neokatechumenalnej. W kościele (w jęz. litewskim i polskim)
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. włoskim)
Godz. 17.00 – W intencji pracowników mediów. W kościele

ŚRODA, 15 LISTOPADA

Dekanat Solecznicki

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji kapłanów, osób konsekrowanych. W kościele
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. angielskim)
Godz. 17.00 – W intencji licznych powołań. W kościele
Godz. 22.00 – Nocna adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Ostrobramskiej

CZWARTEK, 16 LISTOPADA

Dekanat Trocki

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji uczniów i nauczycieli. W kościele
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. hiszpańskim)
Godz. 17.00 – W intencji polityków i urzędników państwowych. W kościele

PIĄTEK, 17 LISTOPADA

Dekanat Kalwarii Wileńskiej

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji pracowników służby zdrowia. W kościele
Godz. 15.00 – W intencji chorych. W kościele (w jęz. litewskim i polskim)
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. francuskim)
Godz. 17.00 – W intencji hospicjum. W kościele

SOBOTA, 18 LISTOPADA

Dekanat Nowej Wilejki

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji rodzin. W kościele
Godz. 15.00 – W intencji wiernych z Białorusi. W kościele (w jęz. białoruskim)
Godz. 17.00 – W kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. rosyjskim)
Godz. 17.00 – W intencji harcerzy. W kościele
Godz. 22.00 – Nocna adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Ostrobramskiej

NIEDZIELA, 19 LISTOPADA

I Dekanat Wilna

Godz. 06.30 – W kościele
Godz. 09.00 – W kościele
Godz. 13.00 – W intencji Litwy. Celebryją Biskupi Litwy. W kaplicy Ostrobramskiej
Godz. 17.00 – W intencji uczestników Odpustu. W kościele

UWAGA!

Msze św. w kaplicy Ostrobramskiej w niedzielę o godz. 11.00 i 13.00 będą się odbywały przy otwartym oknie.
Ostrobramskie Centrum Pielgrzymkowe czynne codziennie w godz. od 10.00 do 19.00.
Transmisja Mszy św. o godz. 13.00 na antenie Radia „Znad Wilii” (103,8 FM).
Transmisje wideo oraz więcej informacji – www.ausrosvartai.lt/pl

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim

Przed 103 lata Wileńszczyzna została wyzwolona przez swoich żołnierzy

103 lata temu, 8 października 1920 r., oddziały pod dowództwem gen. Lucjana Żeligowskiego za wiedzą Józefa Piłsudskiego rozpoczęły „bunt” mający na celu wyzwolenie Wilna i Wileńszczyzny oraz przekazanie miejscowej ludności prawa decydowania o przyszłości tych ziem. Wyzwolenie miasta zostało przyjęte z entuzjazmem przez miejscową ludność na Wileńszczyźnie.

Patriota

Cześć i chwała Bohaterom – synom ziemi Wileńskiej! Cześć i chwała dzielnym żołnierzom generała Lucjana Żeligowskiego, którzy wyzwolili swoje rodziny od przemocy obcych!

Janusz

Chwała i wieczna pamięć Bohaterom walczącym o wolność Ojczyzny-Wileńszczyzny!

Radek

O takich datach trzeba pamiętać. CHWAŁA BOHATEROM!

Wolski

Wielki patriotyzm i bohaterska postawa Wilniuków przed ponad 100 laty przyniosła zwycięstwo nad szatańską bolszewią, jak też zniweczyła ich intrygi z przekazaniem Wilna w ręce pozamiejscowych Litwinów.

Jan72

Mieszkańcy Wileńszczyzny oraz polskie elity polityczne zdały wówczas egzamin z polskiego patriotyzmu. W niełatwych czasach, gdy po mrokach zaborów wykuwały się granice Rzeczypospolitej, nasi przodkowie wznosili się ponad podziały i pracowali zgodnie dla Ojczyzny.

Jur

Warto pamiętać jak wyglądałaby Europa po zwycięstwie bolszewików nad Marszałkiem Piłsudskim. To byłaby katastrofa, a sowieckie państwo obejmowało Europę po Hiszpanię.

Marcin

Potrzebna była decyzja i działanie. Dzięki takim odważnym patriotom jak gen. Żeligowski Wilno powróciło do Macierzy.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat i prześlij na adres info@L24.lt, a my je opublikujemy.

Wśród autorów najciekawszych tekstów rozlosujemy atrakcyjne nagrody!
Świat czeka na twoją historię!

www.L24.lt info@L24.lt

„Ekonomiczna nieracjonalność”: czyli jak prywatny biznes dyktuje decyzje

Mer rejonu wileńskiego Robert Duchnevič zawetował przyjętą na ostatnim posiedzeniu Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego decyzję o rekompensacie za prywatne przedszkola. Zaproponowana przez mera rekompensata miała wynosić 120 euro miesięcznie i miałyby dotyczyć nie tylko przedszkoli w rejonie wileńskim, ale też w stolicy. Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego większością głosów uznała jednak taką propozycję za nieracjonalną i wręcz korupcyjną, ograniczając wysokość rekompensaty do 25 euro miesięcznie (albo 300 euro rocznie) i wyłącznie za prywatne przedszkola w rejonie wileńskim.

Andrzej W.

Mocny artykuł. Teraz bardziej jest jasne co się dzieje.

z Polski

Trochę dziwne te poczynania meral! Na pierwszy rzut oka brak w nich logiki, ale jak się głębiej zastanowić pewnie jakaś logika jest, jednak nie ma ona nic wspólnego z dobrem ogółu społeczności.

Ilona

To jest po prostu skandal. Zgadza się z autorem tekstu: Po pierwsze, pomoc finansowa dla prywatnych przedszkoli nie rozwiązuje problemu braku miejsc w przedszkolach samorządowych, a jedynie go pogłębia. Dobitnie potwierdza to przykład Wilna – w 2015 roku stołeczny samorząd podjął decyzję o rekompensatach za prywatne przedszkola. W ciągu 8 lat do kieszeni prywatnych firm trafiło 52 mln euro, czyli średnio 6-8 mln euro rocznie. Za te pie-

niądze można by było wybudować 17 nowych przedszkoli samorządowych, koszt budowy jednego przedszkola wynosi bowiem średnio 3 mln euro.

Marianna

Myślę, że lepiej za te pieniądze wybudować nowe przedszkola, a nie pompować kieszenie prywatniarzy, przecież za pieniądze podatników powinny jednak powstawać przedszkola publiczne, a nie wzbogacać osoby prywatne.

czytelnik

Miasto Wilno za ostatnie lata na „Vaikystės sodai” i inne prywatne przedszkola wydało aż 52 mln euro, a deficyt miejsc w przedszkolach w stolicy i tak nie zniknął.

To jest przecież ewidentne działanie na szkodę mieszkańców.

Janusz

Radni AWPL bronią interesu mieszkańców. Mer socdem stoi po stronie prywatnych biznesów.

Darek

Jak biznes zaczyna dyktować politykom to już niesie znamiona korupcji politycznej... Dotychczas w rejonie wybudowano 7 przedszkoli, zaś w Wilnie za ten sam okres 2. Więc

nie ma co zmieniać i „ulepszać”, a trzeba po gospodarstwu się zachowywać.

cc

Działania mera są coraz bardziej oderwane od rzeczywistości a już na pewno od oczekiwań mieszkańców.

Adam

Poniższy akapit dużo co wyjaśnia: „Nie jest tajemnicą, że w wyborach samorządowych urzędującego mera socjaldemokratów popierali konserwatyści. I to w sposób otwarty. Druga tura wyborów w rejonie wileńskim nie była wolna i uczciwa. Zostało to szczegółowo opisane w raporcie obserwatorów międzynarodowych. Tak aktywne forsowanie przez nowego mera projektu finansowania prywatnych przedszkoli sprawia wrażenie, że oto nadszedł czas spłaty długów. Jak wiadomo, właścicielką największej sieci prywatnych przedszkoli i szkół na Litwie jest żona obecnego lidera konserwatystów.” – Prawdę powiedziawszy, byłem lepszego zdania o nowym merze, a okazało się, że zachowuje się gorzej niż stary aparatczyk z komunistycznej partii, poprzedniczki dzisiejszych socdemów...

Koncert zespołu „Stare Dobre Małżeństwo” dla nauczycieli i pracowników oświatowych

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej 5 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie Ambasada RP w Wilnie zaprosiła na koncert legendarnego polskiego zespołu „Stare Dobre Małżeństwo”. Niesamowicie wzruszającym chwilom koncertu towarzyszyły przemówienia i pozdrowienia skierowane do nauczycieli przez Ambasadora RP na Litwie Konstantego Radziwiłła, konsul

RP Irminę Szmalec, prezeskę Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Krystynę Dzierżyńską, prezesa ZPL, posła do Parlamentu Europejskiego Waldemara Tomaszewskiego.

Anna

Piękny muzyczny prezent dla nauczycieli.

Andrzej

Serdeczne pozdrowienia naszym

nauczycielom!

T. D.

Prezes Związku Polaków na Litwie ślicznie pozdrowił pedagogów. W taki śliczny dzień zdążył złożyć życzenia i wspólnie spędzić czas z nauczycielami.

Krystyna

Zawsze z wielką radością słucham piosenek SDM, których teksty często są poezją wysokich lotów, a w każdym razie skłaniają do zadumy.

Wiedza jest kluczem do sukcesu

Dokończenie ze s. 1 władz samorządowych Wileńszczyzny, współpracujących z Filiią polskich organizacji oraz uczelni. Władze macierzystej uczelni tego roku na uroczystości reprezentował prorektor ds. kształcenia, dr hab. Krzysztof Korotkich oraz dr hab. Elżbieta Awramiuk, profesor w Instytucie Filologii Polskiej na Wydziale Filologii UwB.

Poproszona o zabranie głosu przewodnicząca Sejmiku RL, gratulowała studentom i kierownictwu uczelni z okazji rozpoczęcia kolejnego roku akademickiego. Mówiąc o strategicznym partnerstwie Polski i Litwy, ściśle współpracy w tak wielu dziedzinach i przyjaznych stosunkach polsko-litewskich, podkreśliła, że to właśnie one rodzą możliwość realizowania takich inicjatyw. Właśnie opierając się na obopólnym zaufaniu powstała możliwość otwarcia w 2007 roku na Litwie filii pierwszej zagranicznej uczelni, która też była pierwszą filią polskiej uczelni poza granicami kraju. Jak zauważyła Viktorija Čmilytė-Nielsen, działając wspólnie możemy wiele osiągnąć i przeciwstawić się zagrożeniom. Przewodnicząca Sejmiku RL odnotowała też, że działająca na Litwie polska uczelnia jest świadectwem uwagi wobec miejscowej polskiej społeczności.

Witając obecnych na uroczystości Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł zaakcentował, że ta uroczystość jest wielkim świętem i okazją, by dostrzec, jak wielkie i ważne jest to dzieło

dla relacji pomiędzy Polską i Litwą oraz dla społeczności polskiej na Litwie. Jak podkreślił ambasador, jest to owoc wielkiej dojrzałości polityków, dyplomacji. Zauważył też, że nie był to zryw jednorazowy, ale inicjatywa, która się zakorzeniła, rozwija, niedługo Filia będzie miała swoją siedzibę. Dyplomata przypomniał też, że już niedługo będziemy obchodzili 30-lecie

Traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy pomiędzy Polską i Litwą. Akcentując, że mamy namacalne wyniki w dziedzinie gospodarczej, bezpieczeństwa, współpracy w dziedzinie kultury, dyplomata stwierdził, że obecnie jest czas, by się pochylić nad sprawami mniejszości polskiej i litewskiej, które jeszcze nie zostały załatwione. Jego Ekscelencja podkreślił, że byłoby niewybaczalnym, gdybyśmy nie wykorzystali tego okresu, by poprawić to, co jeszcze nie zostało załatwione.

Kończąc swoje wystąpienie Konstanty Radziwiłł życzył obecnym, by wszystko szło w dobrym kierunku, a inicjatorom tego dzieła nie zabrakło energii oraz mieli z niego satysfakcję.

Prosząc o zabranie głosu kolejnego gościa – europościa Waldemara Tomaszewskiego, profesor Jerzy Halicki zaznaczył, że jest on od lat przyjacielem uczelni i zawsze ma konkretne oferty studentom.

Zabierając głos prezes ZPL przypomniał obecnym, że Filia UwB miała i ma wielkie poparcie Związku Polaków na Litwie – był

on jednym z inicjatorów powstania polskiej uczelni, która by dopełniła system kształcenia polskiej młodzieży w ojczystym języku – od przedszkola po wyższą uczelnię, jak też stała się miejscem, gdzie są propagowane wartości chrześcijańskie. Przekazując Filii zbiór wydań przygotowanych przez ZPL i AWPL dotyczących różnych tematów, m. in. ochrony praw mniejszości narodowych, stanu posiadania polskiej mniejszości na Litwie, Waldemar Tomaszewski wyraził nadzieję, że będą one przydatne studentom. Odnosząc się do słów swoich przedmówców, w szczególności przewodniczącej Sejmiku RL, prezes zauważył, że sfinalizowanie idei AWPL odnośnie powołania w Wilnie filii polskiej uczelni wyższej w 2007 roku miało miejsce w dobie dość trudnego okresu w stosunkach pomiędzy Polską i Litwą. I stało się to możliwe, m. in. dzięki udziałowi AWPL w koalicyjnym rządzie premiera – Gediminasas Kirkilasa. Przypomniał też możliwe niezbyt przyjemny dla przewodni-

czącej Sejmiku RL fakt, że to koalicja rządząca liberałów i konserwatywistów w 2011 roku przyjęła sławetną Ustawę o oświacie, wprowadzającą założenia, by w szkołach z polskim

językiem nauczania trzy przedmioty były nauczane w języku litewskim. Co, jak odnotował prezes, jest sprzeczne z założeniami Traktatu. Ta sama koalicja uszczupliła też o 5 proc. tzw. „koszyczek ucznia”, który poprzedni rząd socjaldemokratów zwiększył do 20 proc... Waldemar Tomaszewski przypomniał również o jeszcze jednym „dokonaniu” sławetnej koalicji – wyrażnym ignorowaniu braku ustawy o mniejszościach narodowych, której moc wygasła w 2010 i dotychczas nie została przyjęta nowa oraz wyraził nadzieję, że do końca swojej kadencji rządzący to uczynią.

Powracając do tematu inauguracji roku akademickiego, prezes Związku Polaków na Litwie pogratulował studentom i wykładowcom kolejnego – już 17. roku funkcjonowania uczelni, która daje polskiej młodzieży możliwość studiowania w ojczystym języku i życzył sukcesów.

Jedną z nowych inicjatyw Filii tego roku, obok powołania nowego kierunku – pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej (który m. in. cie-

domi, a kolejny rok studiów był dla nich owocny.

Po tylu ważnych i serdecznych słowach wypowiedzianych przez gości, dziekan Filii zapowiedział najbardziej uroczystą chwilę inauguracji nowego roku akademickiego – immatrykulację studentów I roku. Zaszczycu złożenia ślubowania podczas uroczystości dostąpili ci studenci (po 2-3 z kierunków: informatyka, ekonomia I i II stopnia, europeistyka oraz wychowanie przedszkolne i wczesnoszkolne), którzy w postępowaniu rekrutacyjnym uzyskali najwyższe noty. Immatrykulację poprowadziła prodziekan Filii Elżbieta Majewska.

Po ceremonii ślubowania oraz wręczeniu przez kierownictwo uczelni listów gratulacyjnych studentom, zabrzmiało podniosłe „Gaude, Mater Polonia”. Po tej uroczystej chwili głos zabrała przedstawicielka samorządu studentckiego. Zwracając się do najmłodszych kolegów, zachęcała ich do rzetelnej nauki, która, jak zaznaczyła, jest „kluczem do suk-

szyl się dużą popularnością i może stać się początkiem uruchomienia innych kierunków studiów pedagogicznych na Filii, zrealizowana została idea uruchomienia kursu teologiczno-katechetycznego. Pozwoli on osobom posiadającym wykształcenie pedagogiczne oraz studentom nowego kierunku zdobyć dodatkowe kwalifikacje.

Wystąpienie prorektora UwB, profesora Krzysztofa Korotkicha było niejako podsumowaniem wypowiedzi jego przedmówców. Już na wstępie profesor odnotował, że tego dnia w sali dominowało słowo „nowy”. Odnosiło się ono do takich słów jak „kierunek”, „budynek”, „rok akademicki”. Nawiązując do jubileuszu – 700. urodzin Wilna (które, jak wyznał, bardzo lubi) prof. Krzysztof Korotkich zaakcentował słowo „tradycja” – jako świadomość we współuczestniczeniu w tworzeniu historii. Ta nowa historia, jak podkreślił, dzieje się właśnie tu i teraz. Prorektor UwB życzył kolegom z Filii oraz studentom, by byli tego świa-

cesu” oraz do aktywnego udziału w życiu studenckim.

Finałem uroczystości był wykład inauguracyjny profesor Elżbiety Awramiuk pt. „Czy Polak zawsze rozumie Polaka?” O różnicowaniu współczesnej polszczyzny. Ciekawy, wielce poznawczy wykład o ojczystym języku został zaprezentowany przez panią profesor w interesującej formie i potrafił zaciekawic wszystkich słuchaczy - został nagrodzony głośnymi oklaskami. „Gaudeamus” oznajmiło o zakończeniu uroczystości.

***

Tegoroczna rekrutacja na Filii była jedną z najlepszych w ciągu ostatnich lat – studia podjęto 175 osób: na ekonomii II stopnia 18, na europeistyce – 35, na pozostałych kierunkach po 40-41. W ciągu minionych 16 lat dyplomy otrzymało tu około 800 osób.

Janina Lisiewicz
„Nasza Gazeta”

Fot. archiwum Filii UwB
w Wilnie

Teatr „Wędrownka” z Niemieża z występem w Krakowie

„Dziękujemy młodzieży z Litwy za przywiezienie do Polski polskośći”

Teatr „Wędrownka” z Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu miał wyjazd z występem do Polski w ramach edukacyjnego projektu przy wsparciu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

„Dziękujemy młodzieży z Litwy za przywiezienie do Polski polskośći” – tymi słowami podsumowała występ naszego szkolnego teatru „Wędrownka” dla młodzieży Zespołu Szkół Nr 1 im. św. Rafała Kalinowskiego w Krakowie dyrektorka Beata Śliwa. Łzy wzruszenia w oczach widzów na tej sali to było bezcenne podziękowanie dla młodych artystów za starania.

Przedstawiony w gościnnych murach tej placówki spektakl „Święty z Wilna” opowiadał o latach dziecięcych i młodzieńczych naszego wspólnego Patrona – powstańca styczniowego, Sybiraka, nauczyciela, świętego Kościoła katolickiego. Gdy był wystawiany na scenie Wileńskiego Starego Teatru (dawniej zwanego Teatrem

na Pohulance), wielu widzów z Polski mówiło nam, że trzeba go obowiązkowo pokazywać w Polsce, że tam nieznanym jest ten okres jego życia. Przecież to właśnie Wilno, jego dom rodzinny, Uniwersytet Wileński, Instytut Szlachecki, mieszkańcy i ich ówczesne dzieje wpłynęły na wychowanie, dojrzewanie i kształtowanie charakteru przyszłego bohatera. Opisuje to on w swych „Wspomnieniach”, rękopis których przechowywany jest w Bibliotece Wróblewskich.

A więc postanowiliśmy spróbować zrealizować swój wymarzony wyjazd do Krakowa i jego okolic. Dzięki ogromnemu wsparciu naszego edukacyjnego projektu przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, dyrektorki naszego Gimnazjum oraz Zespołu Szkół Nr 1 w Krakowie wszystko ułożyło się pomyślnie.

W swych relacjach uczniowie z zachwytem wspominają wycieczki po przepięknej, stolicy Jagiellonów, mieście Wielkiego Papieża św.

Jana Pawła II i miejscu działalności oraz śmierci św. R. Kalinowskiego – Wadowicach, pobyt w krainie gór i cudownych widoków – Zakopanem. Na zawsze zapamiętają wstrząsającą historię więźniów obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Brzezince ...

Myślę, że takie nietradycyjne lekcje-wycieczki przynoszą ich uczestnikom wiele wiadomości, spotkań i wrażeń, aktywizują ich do głębszego poznawania macierzystej historii, kultury, a przede wszystkim swej ojczystej mowy.

Na zakończenie chciałabym serdecznie podziękować w imieniu rodziców uczestników wycieczki wszystkim, kto pomógł zorganizować ten wyjazd, a także dorosłym aktorkom naszego teatru, które wystąpiły tam nie tylko w spektaklu, ale odpowiedzialnie zagrały też trudne role opiekunek grupy.

Bożena Bieleninik,
kierowniczka teatru
„Wędrownka” Gimnazjum
św. Rafała Kalinowskiego

Dzieci z Rudomina tworzyły kolaże jak Szymborska

Wyklejanki w stylu noblistki

W tym roku przypada 100. rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej – polskiej poetki i eseistki. W tym też roku mija 27. rocznica przyznania poetce Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.

Z tej okazji 3 października w Wielofunkcyjnym Ośrodku Kultury w Rudominie odbyła się edukacja dla dzieci „W szufladzie noblistki – o książkach z Szymborską”, którą przyszykował Instytut Polski w Wilnie. Dzień, w którym została zorganizowana edukacja, wybrano nieprzypadkowo. Właśnie 3 października, przed 27 laty, czyli w 1996 roku, Akademia Szwedzka ogłosiła, że laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie literatury została polska poet-

ka Wisława Szymborska za „poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości”. Edukację poprowadziła Anna Krawczyk z Instytutu Polskiego w Wilnie.

Zajęcie rozpoczęło od zadawania pytań. Pytano dzieci, czy wiedzą, kim była Wisława Szymborska, czy coś wiedzą o wybitnej poetce polskiej. Następnie pani Anna przeczytała dwa wiersze Szymborskiej. Uczestnicy zajęcia mieli wybrać jeden wiersz, na podstawie którego musieli rysować to, o czym w nim była mowa, przelać na papier swoje wrażenia i emocje, jakie w nich wywołał. Dzieci malowały yeti.

W drugiej części edukacji dzieci

robiły wyklejanki. Wisława Szymborska w wolnym czasie zajmowała się tworzeniem kolaży, które sama nazywała wyklejankami. Noblistka skrupulatnie, przez lata gromadziła wycinki z gazet, następnie wykorzystywała je przy tworzeniu pocztówek dla swoich przyjaciół oraz czytelników. Anna Krawczyk ze sobą do Rudomina przywiozła przykłady wyklejanki, aby pokazać je dzieciom. Dzieci otrzymały mnóstwo różnych czasopism, gazet – materiału do robienia wyklejanki. Gdy dzieci wykonywały wyklejanki, Pani Anna opowiadała o Wisławie Szymborskiej. Później dzieci wykonywały wyklejanki dla swojej wychowawczyni jako prezent z okazji Dnia Nauczyciela.

W końcu edukacji były zadawane pytania o Wisławie Szymborskiej, a dzieci miały odpowiadać. Okazało się, że wszyscy byli uważnymi słuchaczami, ponieważ padały prawidłowe odpowiedzi. Za aktywny udział wszyscy uczestnicy zajęcia edukacyjnego otrzymali dyplomy.

Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie serdecznie dziękuje Instytutowi Polskiemu w Wilnie oraz Pani Annie Krawczyk za niezwykle ciekawą edukację, która przybliżyła dzieciom sylwetkę polskiej noblistki Wisławy Szymborskiej.

WOK w Rudominie

W przyjaznej i wesołej atmosferze

Dokończenie ze s. 1
miczne, a zakończyła swój występ rockowo.

Młodzieńczym zapałem i werwą charakteryzował się występ kapeli „Bez słów”. Szarmancka „Kapela Kawalerów Podwileńskich” podbiła serca widzów swoim występem – już trzeci rok śpiewają o Wileńszczyźnie, o ludziach tu mieszkających i robią to tak, że chce się ich słuchać i słuchać.

Kapela „Żejmiana” z Podbrodzia dziwiła się, że w ciągu 30 lat swojej działalności do Bujwicz z występem przyjechała dopiero po raz pierwszy. Podbrodzianie cieszyli się przyjazną atmosferą panującą na sali i wykonalną wiązanek pięknych piosenek,

słowa do których napisała zespółanka Maria Jakubowska. Swój występ zakończyli „Walcem Wileńskim”, który jest na tyle popularnym i lubianym utworem, że śpiewała go cała sala. Mocnym muzycznym akcentem na zakończenie koncertu był występ kapeli „Suderwanie”. Załadowali słuchaczy pozytywną energią na kolejne jesienne dni.

VIII Biesiada Kapel „Do rana grać, po tańcu spać” jest już za nami. W tym roku gościła w Bujwiczach. Imprezę zorganizował Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Niemenczynie z oddziałem w Bujwiczach.

Renata Reichinbach
Fot. autorka

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym drugim, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,
19 października 2023
Świętych męczenników Jana
de Brebeuf, Izaaka Jogues'a
prezbiterów oraz Towarzyszy,
św. Pawła od Krzyża,
prezbitera, wspomnienie**

Łk 11, 47-54

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Jezus powiedział do faryzeuszów i znawców Prawa: „Biada wam, bo budujecie grobowce prorokom, a przecież wasi przodkowie ich pozabijali. Świadczy to o tym, że pochwalacie czyny waszych przodków. Oni bowiem ich zabili, a wy budujecie im grobowce. Dlatego mądrość Boża powiedziała: «Poślę do nich proroków i apostołów. Jednych z nich zabiją, a innych będą prześladować». Tak więc od tego pokolenia zażąda się rozliczenia z krwi wszystkich proroków przelanej od początku świata, od krwi Abela aż po krew Zachariasza, który zginął między ołtarzem a świątynią. Tak, mówię wam, od tego pokolenia zażąda się rozliczenia! Biada wam, znawcom Prawa, bo wzięliście klucz poznania; sami nie weszliście, a tym, którzy chcieli wejść, przeszkodziliście”. Gdy stamtąd wychodził, nauczyciele Pisma i faryzeusze zaczęli gwałtownie na Niego nastawać i ostro pypytywać o wiele rzeczy. Czyhali przy tym, aby Go pochwytać na jakimś Jego słowie.

WYRZUĆ ZE SWOJEGO SERCA FARYZEUSZA

Od tych, którzy więcej otrzymali, więcej się będzie wymagać. Faryzeusze zgłębili prawo, poznali pisma. Niestety, nie skorzystali z tego, skupiając się na tym, co doczesne, jak prestiż, pozycja społeczna. Prestiż to nic złego, jeśli nie jest celem samym w sobie. Mało tego, faryzeusze nie tylko marnują swoją szansę, ale i innym, dla których

sami powinni być wzorem, przeszkadzają na drodze do zbawienia. Niech ich postawa będzie przestroga, jak nie należy postępować, aby żyć wiecznie. To wymaga zarówno błogosławieństwa Boga, jak i pracy nad sobą.

Jezu, staję przed Tobą w całej prawdzie swojego życia i proszę, pomóż mi w mojej pracy nad sobą.

**Piątek,
20 października 2023
Św. Jana Kantego, prezbitera,
wspomnienie**

Łk 12, 1-7

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Gdy zgromadziły się wielotysięczne tłumy i było tak ciasno, że jedni drugich deptali, Jezus zwrócił się najpierw do uczniów: „Strzeżcie się zakwasu faryzeuszów, którym jest obłuda. Bo wszystko, co jest zakryte, będzie ujawnione, a o tym, co tajemne, wszyscy się dowiedzą. Dlatego wszystko, co mówiliście w ciemności, będzie słyszane w świetle; a co w domu szeptałście na ucho, będzie rozgłaszane publicznie. Mówię wam, moi przyjaciele, nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, a potem nic więcej nie mogą uczynić. Wskażę wam, kogo macie się bać. Bójcie się Tego, kto po zabiciu ma moc postać na potępienie. Tak, mówię wam, Tego się bójcie. Czyż nie sprzedaje się pięciu wróbli za dwie drobne monety? A żaden z nich nie jest zapomniany przez Boga. A u was nawet wszystkie włosy na głowie są policzone. Nie bójcie się! Jesteście wari wami więcej niż wiele wróbli”.

ZAUFAMY JEZUSOWI!

Bóg nas kocha. Jesteśmy dla Niego ważni. Oddał za nas swe życie, odkupił nasze winy, abyśmy my mogli żyć.

Zaufajmy Mu, przyjmijmy Jego miłość i odpowiedzmy na nią. To, co nas może zniszczyć, nie pochodzi od Niego. Naszym wrogiem jest Zły. Wystrzegajmy się grzechu, by nie stracić swej duszy. Żyjemy w stanie łaski uświęcającej. Łaska Pana jest naszą tarczą i obroną. Naszą nadzieją w tym życiu jest Jezus. Zbliży się do Niego i powierzmy Mu wszystko, co budzi nasz lęk, i dajmy się prowadzić. Weźmy przykład z patronki dzisiejszego dnia – św. Teresy od Jezusa. Ona całkowicie ufała Jezusowi.

Jezu, uwolnij moje serce od wszelkich lęków. Bądź ze mną każdego dnia. Ufam Ci całkowicie.

**Sobota,
21 października 2023**

Łk 12, 8-12

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Mówię wam też: Do każdego, kto przyzna się do Mnie przed ludźmi, przyzna się i Syn Człowieczy przed aniołami Bożymi. A tego, kto się Mnie wyprze przed ludźmi, i Ja wyrzeknę się przed aniołami Bożymi. Każdemu, kto powie jakieś słowo przeciwko Synowi Człowieczemu, będzie odpuszczone. Lecz temu, kto zbluźni przeciwko Duchowi Świętemu, nie będzie odpuszczone. Kiedy was zaprowadzą do synagog, urzędów i władz, nie martwcie się, jak będziecie się bronić albo co powiecie. Bo w tej właśnie chwili Duch Święty pouczy was, co macie mówić”.

UFAJMY DUCHOWI ŚWIĘTEMU

Warto się zastanowić, jaka powinna być nasza postawa wobec Ducha Świętego – Ducha Pocieszyciela, Ducha Prawdy, którego zesłał nam Jezus po swoim wniebowstąpieniu. Dzisiejsza Ewangelia mówi nam przede wszystkim, że nie wolno bluźnić przeciwko Duchowi Świętemu i że mamy być Mu posłuszni. Jak realizować to w życiu? Przede wszystkim trzeba otworzyć serce na Jego obecność i działanie, bo On prowadzi nas do poznania Jezusa Chrystusa. Istotna jest też wrażliwość na Jego natchnienia, aby nasze wybory życiowe i decyzje były właściwe. On nas umacnia. On daje nam odwagę do głoszenia Ewangelii.

Duchu Święty, oświeć moje serce. Bądź moim natchnieniem w codziennych wyborach i decyzjach.

**Niedziela,
22 października 2023
29 niedziela zwykła**

Mt 22, 15-21

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Faryzeusze odeszli i naradzali się, jak przytąpać Jezusa na słowie. Postali do Niego swoich uczniów razem ze zwolennikami Heroda z zapytaniem: „Nauczycielu, wiemy, że jesteś prawdomówny i zgodnie z prawdą nauczasz drogi Bożej. Nie dbasz o niczyje względy i nie zważasz na ludzką opinię. Powiedz nam, co o tym sądzisz: Czy należy

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

placić podatek cesarzowi, czy też nie?”. Jezus poznał ich przewrotność i odpowiedział: „Obłudnicy! Dlaczego Mnie wystawiacie na próbę? Pokażcie Mi monetę, którą się płaci podatek!”. A oni podali Mu denara. Wtedy zapytał: „Czyja jest ta podobizna i napis?”. Odpowiedzieli: „Cesarza”. Wówczas rzekł: „Oddajcie więc cesarzowi to, co jest cesarskie, a Bogu to, co Boskie”.

WOLNOŚĆ SŁOWA I WOLNOŚĆ W SŁOWIE

Jezus jest mistrzem komunikacji międzypersonalnej. Z jednej strony nie daje się wciągnąć w manipulacje faryzeuszy. Nie idzie za tanimi pochlebstwami, nie chce też zjednywać sobie rozmówców. A z drugiej strony nie ubliża im, nie upokarza. Raczej zaprasza do głębszej refleksji nad sobą i czystością intencji w działaniu: „Obłudnicy! Dlaczego Mnie wystawiacie na próbę?”. Nie daje odpowiedzi, którą chcieli na Nim podstępnie wymusić, lecz prowokuje ich samych do odpowiedzi.

Jezu, przychodząc do Ciebie, nie chcę niczego wymuszać ani o nic podstępnie z Tobą walczyć. Pragnę w prostocie razem z Tobą przyjmować wolę Ojca.

**Poniedziałek,
23 października 2023
Św. Jana Kapistrana,
prezbitera, wspomnienie**

Łk 12, 13-21

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Ktoś z tłumu odezwał się do Jezusa: „Nauczycielu, powiedz mojemu bratu, aby podzielił się ze mną spadkiem”. Lecz On mu odpowiedział: „Człowieku, któż Mnie ustanowił sędzią albo rozjemcą nad wami?”. Powiedział też do nich: „Uważajcie i strzeżcie się wszelkiej chciwości, bo życie nie polega na gromadzeniu bogactwa ani nie zależy od tego, co się posiada”. I opowiedział im przypowieść: „Pewnemu bogatemu człowiekowi obficie obrodziła ziemia. Zastanawiał

się: «Co mam zrobić, skoro nie mam już gdzie gromadzić plonów?». W końcu postanowił: «Zrobię tak: zburzę moje spichlerze i zbuduję większe. Tam wszystko zgromadzę: zboże i moje dobra. I powiem sobie: Masz wielkie dobra, starczą ci na długie lata; odpoczywaj, jedz, pij i baw się!». Tymczasem Bóg powiedział do niego: «Głupcze, tej nocy życie ci będzie odebrane. Komu więc przypadnie to, co przygotowałeś?». Tak dzieje się z każdym, kto skarby gromadzi dla siebie, a nie jest bogaty przed Bogiem”.

CHCIVOŚĆ, WRÓG MIŁOŚCI

Pieniądze bywają częstą przyczyną sporów i niezgody. Ktoś chce w nie wciągnąć także Jezusa. Pan wie, po co przyszedł i jaka jest Jego misja. Nie zgadza się być rozjemcą w sporze o spadek. Wykorzystuje jednak tę okazję, aby przestrzec nas przed wszelką chciwością. Nasze życie jest darem Boga, darem są także dobra materialne. Jednak długość i jakość życia nie zależą od pojemności naszych portfeli. Chciwość, czyli zachłanne gromadzenie tylko dla siebie, ma wiele wymiarów: materialny, intelektualny, relacyjny, duchowy. Chciwość to nieumiejętność dzielenia się z innymi tym, co mamy i kim jesteśmy. A ja? Jakiego rodzaju chciwości powinienem wystrzegać się najbardziej?

Jezu, Ty jesteś czystym darem. Proszę, naucz mnie żyć dla innych, dzielić się tym, co mam i co otrzymuję od innych.

**Wtorek,
24 października 2023
Św. Antoniego Marii Claneta,
biskupa, wspomnienie**

Łk 12, 35-38

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Niech wasze biedra będą przepasane, a lampy zapalone. Wy zaś bądź-

cie podobni do ludzi oczekujących swego pana, który ma wrócić z wesela, aby zaraz mu otworzyć, gdy przyjdzie i zapuka. Szczęśliwi słudzy, których pan zastanie czuwających, gdy przyjdzie. Zapewniam was, że przepasze się, posadzi ich przy stole i obchodząc, będzie im usługiwał. Szczęśliwi, jeśli przyjdzie o drugiej czy o trzeciej straży i tak ich zastanie!”.

TĘSKNOTA MIŁOŚCI

Kto z nas nie chce być oczekiwany, przyjęty, wytęskniony? Bóg też gorąco pragnie być wytęskniony, oczekiwany i przyjęty przez nas. Nasza gotowość przyjmowania w życiu obecności i miłości Boga sprawia Mu tyle radości, że kiedy otwieramy Mu, gdy za ledwie zapuka, natychmiast zaprasza nas do stołu, aby nam służyć. To właśnie jest tak niezwykle i szalone w miłości Bożej. On nie chce, abyśmy Mu służyli, lecz sam pragnie nas przyjmować, ugościć, usłużyć, szczególnie podczas Eucharystii. Warto więc pielęgnować czujność serca, aby odpowiadać niezwłocznie na Boże wezwania.

Jezu, pragnę, aby moje szczęście wypływało z oczekiwania na Ciebie i radości spotkania z Tobą.

**Środa,
25 października 2023**

Łk 12, 39-48

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Zważcie na to, że gdyby gospodarz wiedział, o której godzinie przyjdzie złodziej, nie pozwoliłby mu włamać się do swego domu. I wy też bądźcie gotowi, bo w chwili, kiedy się nie spodziewacie, Syn Człowieczy przyjdzie”. Wtedy Piotr zapytał: „Panie, czy mówisz tę przypowieść do nas, czy do wszystkich?”. Pan odpowiedział: „Kto jest tym wiernym i rozsądnym zarządcą, którego pan ustanowi nad swoją służbą, aby we właściwym czasie rozdawał należne porcje pożywienia? Szczęśliwy sługa, którego pan zastanie przy tej czynności, gdy powróci. Naprawdę mówię wam, że powierzy mu zarząd nad całym swoim majątkiem. Lecz jeśli ten sługa pomyśli sobie: «Mój pan opóźnia swoje przybycie» i zacznie bić stugi i służące, jeść, pić i upijać się, to jego pan nadejdzie w nieoczekiwanym dniu i o nieznanym czasie. Wtedy odsunie go i umieści wśród niewiernych. Sługa, który poznał wolę swego pana, a nic nie przygotował ani nie postąpił zgodnie z jego wolą, będzie surowo ukarany. Ten zaś, który jej nie poznał, a uczynił coś godnego kary, zostanie ukarany łagodniej. Od każdego, któremu wiele dano, wiele też będzie się wymagać, a komu więcej powierzono, od tego też więcej będą żądać”.

MYŚLEĆ TAKŻE O INNYCH

Każdy z nas jest w pewien sposób rządcą w królestwie Bożym. Pan powierza nam troskę i opiekę nad innymi, czy to w naszych rodzinach, czy w środowiskach pracy lub odpoczynku. Naszym zadaniem jest karmić innych tym, co sami otrzymujemy od Boga: wiarą, nadzieją i miłością, oraz czuwać, aby zło podstępnie nie wdarło się do naszego życia, pozbawiając miłości i radości. W jaki sposób szukam woli Bożej w moim życiu, jak ją rozeznaję i wypełniam? Czy troszczę się o rozwój duchowy innych, czy też myślę jedynie o sobie i swoich sprawach?

Jezu, dziękuję Ci za zaufanie, którym mnie obdarzasz. Proszę, abym nie przestawał w nie wierzyć w chwilach trudnych.

Presja migracyjna rośnie

W ciągu ostatniego tygodnia do Hiszpanii dotarło w sposób nielegalny ponad 5 tys. imigrantów. To największa w tym roku w ciągu jednego tygodnia tak duża grupa afrykańskich przybyszów. W ciągu ostatniego tygodnia do brzegów tego kraju dopłynęło 130 łodzi z nielegalnymi imigrantami. Większość z nich kierowała się na Wyspy Kanaryjskie – 53 jednostki.

Wzmocnienie kontroli na granicy

Francja, w związku z atakiem terrorystycznym w Brukseli, gdzie zginęło dwóch szwedzkich kibiców piłkarskich, wzmacnia kontrolę na granicy z Belgią. W piątek Francja podniosła alert bezpieczeństwa do najwyższego poziomu w związku z atakiem czeczeńskiego islamisty w Arras, gdzie zamordowany został nauczyciel.

Imienne bilety do Koloseum

W rzymskim Koloseum od wprowadzone będą imienne bilety wstępu. Będą sprzedawane zarówno w internecie, jak i w kasach biletowych na miejscu oraz telefonicznych. W ten sposób dyrekcja zabytku odwiedzanego przez miliony turystów chce walczyć ze zjawiskiem spekulacji i sprzedawania biletów przez tzw. koników.

Atak terrorystyczny w Brukseli

W poniedziałek wieczorem 45-letni Tunezyjczyk zastrzelił dwóch szwedzkich kibiców ubranych w koszulki drużyny narodowej, a trzeciego szweda ranął. Ofiary śmiertelne to dwaj mężczyźni w wieku 60 i 70 lat, obywatele Szwecji. Poszkodowany mężczyzna przebywa obecnie w szpitalu to również mężczyzna w wieku około 70 lat. Sprawca zmarł we wtorek po postrzeleniu przez policję w jednej z kawiarni w dzielnicy Scharbeek.

W stanie gotowości

Około 2 tys. amerykańskich żołnierzy zostało postawionych w stan podwyższonej gotowości ze względu na „zmieniającą się sytuację w sferze bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie”. Nie podjęto jednak jeszcze decyzji o rozmieszczeniu tych żołnierzy w regionie. Żołnierze mają pełnić funkcje pomocnicze i nie brać udziału w walkach.

3 tys. zabitych w Strefie Gazy

Około 3 tys. Palestyńczyków zginęło w atakach izraelskich na Strefę Gazy, zaś na Zachodnim Brzegu Jordanu śmierć poniosło 61 osób. W atakach izraelskich, które stanowiły odpowiedź na krwawy atak Hamasu na Izrael 7 października, zostało rannych w Strefie Gazy „ponad 12 500 osób”, zaś na Zachodnim Brzegu Jordanu – 1250. W ataku bojowników Hamasu na Izrael zginęło 1400 osób.

Polacy dokonali wyboru

Dokończenie ze s. 1 i Pokoju głos oddało 0,12 proc. Z kolei na KW Normalny Kraj głosowało 0,02 proc.

Mniejszość Niemiecka uzyskała 0,12 proc. głosów, Ruch Naprawy Polski 0,004 proc., a Antypartia 0,005 proc.

Senat w rękach paktu senackiego

Polacy w niedzielnym głosowaniu wybrali 460 posłów i 100 senatorów.

W wyborach do Senatu kandydaci PiS zdobyli 34 mandaty; KO – 41; Trzecia Droga – 11, a Nowa Lewica – 9 mandatów. W Senacie znajdzie się także pięciu senatorów, którzy startowali z własnych komitetów – podała we wtorek Państwowa Komisja Wyborcza.

niosła 40,91 procenta. To jednak za mało, by wynik referendum można było uznać za wiążący. Dr Tomasz Teluk, politolog, wskazał, że politycy nie mają więc obowiązku stosować się do wyniku referendum. Ten – jak zauważył – oddaje nastroje wśród zwolenników Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji. Niewystarczająca frekwencja z kolei to efekt m.in. akcji nawołującej do bojkotu głosowania.

Zgodnie z przepisami wynik referendum jest wiążący, jeśli wzięła w nim udział więcej niż połowa osób uprawnionych do głosowania.

Podziękowanie Prezydenta

Prezydent Andrzej Duda podziękował Polakom za liczny udział w wyborach parlamentarnych.

Prezydent Polski podkreślił, że

sposobie ustalania wyników referendum bądź wyborów będą budzić wątpliwości wśród obywateli i innych podmiotów uprawnionych w tym względzie, czyli przede wszystkim komitetów wyborczych, mogą oni składać protesty wyborcze. Na stronie internetowej Sądu Najwyższego są dwa serwisy – zarówno wyborcze, jak i referendalne – w których znajdują się wszystkie informacje potrzebne obywatelom do tego, żeby w prawidłowy sposób złożyć protest wyborczy – wyjaśnił prof. Aleksander Stępkowski.

Pismo do Sądu Najwyższego należy złożyć osobiście lub drogą pocztową w terminie 7 dni od ogłoszenia wyników wyborów do Sejmu i Senatu.

Sąd Najwyższy ma 90 dni na rozpatrzenie protestów i wydanie

FOT. GOV.PL

Formacje wchodzące w skład paktu senackiego powiększyły liczbę posiadanych mandatów do 66. Politycy Prawa i Sprawiedliwości zajmą 34 miejsca w Izbie Wyższej.

Wybory do Senatu są jednomandatowe.

Rekordowa frekwencja

Frekwencja w wyborach parlamentarnych, według danych ze 100 proc. komisji, wyniosła 74,38 proc. To zdecydowanie więcej niż w pierwszych częściowo wolnych wyborach parlamentarnych w 1989 r., kiedy padł dotychczasowy rekord frekwencji. Wówczas do urn poszło 62,7 proc. uprawnionych do głosowania.

Wynik referendum nie jest wiążący

Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała, że frekwencja w ogólnokrajowym referendum wyniosła 40,91 procenta. Oznacza to, że wynik głosowania nie będzie wiążący.

W referendum, które odbyło się razem z wyborami parlamentarnymi, padły cztery pytania. Na wszystkie większość głosujących odpowiedziała „nie”. 94,61 procenta Polaków sprzeciwiło się podniesieniu wieku emerytalnego. Ponad 96 procent głosujących opowiedziało się też przeciwko wyprzedzeniu majątku narodowego podmiotom zagranicznym, likwidacji bariery na granicy z Białorusią i przyjęciu migrantów w ramach przymusowego unijnego mechanizmu relokacji.

Frekwencja w referendum wy-

wybory są testem, na ile jesteśmy dojrzałym i demokratycznym społeczeństwem.

Andrzej Duda zwrócił uwagę, że niektórzy wyborcy czekali przed lokalami wyborczymi godzinami, do późnych godzin nocnych, aby oddać głos.

– Ogromnie dziękuję wszystkim wyborcom, wszystkim moim rodakom, którzy wzięli udział w wyborach w Polsce i poza granicami. Dziękuję za udział w wyborach do Sejmu i do Senatu. Dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w referendum. To były naprawdę bardzo ważne wybory – powiedział Andrzej Duda.

Można składać protesty wyborcze

Rzecznik Sądu Najwyższego, prof. Aleksander Stępkowski, poinformował, że po ogłoszeniu wyników wyborów i referendum można składać protesty. Wniesiony i pozytywnie rozpatrzony przez sąd protest wyborczy może doprowadzić do powtórzenia głosowania lub liczenia głosów w obwodzie.

Wniesiony i pozytywnie rozpatrzony przez sąd protest wyborczy może doprowadzić do powtórzenia głosowania lub liczenia głosów w obwodzie. Samo podejrzenie nieprawidłowości nie wystarczy. W dokumencie należy wskazać konkretne zarzuty i dołączyć dowody na ich potwierdzenie.

Rzecznik Sądu Najwyższego powiedział, kiedy warto rozważyć złożenie protestu.

– Jeżeli kwestie prawidłowości w przebiegu głosowania czy w

orzeczenia o ważności wyborów oraz 60 dni na orzeczenie ważności referendum.

Konstytucyjne kroki prowadzące do powstania rządu

Pierwsze posiedzenia Sejmu i Senatu zwołuje prezydent na dzień przypadający w ciągu 30 dni od dnia wyborów. Na pierwszym posiedzeniu Sejmu nowej kadencji dotychczasowy premier musi złożyć dymisję, a prezydent musi taką dymisję przyjąć. Rząd w stanie dymisji sprawuje obowiązki do czasu powołania nowego.

Konstytucja RP przewiduje trzy możliwe kroki wyłonienia rządu po wyborach. W pierwszym dużą rolę odgrywa prezydent, który m.in. desygnuje premiera. Jeśli ta próba zakończyłaby się niepowodzeniem, inicjatywę przejmuje Sejm. Gdyby posłom nie udało się powołać rządu, inicjatywa wraca do prezydenta, który w ciągu 14 dni powołuje premiera i na jego wniosek członków rządu oraz odbiera od nich przysięgę.

Po powołaniu przez prezydenta Rada Ministrów ma 14 dni na uzyskanie w Sejmie wotum zaufania. W tym konstytucyjnym kroku Sejm udziela rządowi wotum zaufania zwykłą większością głosów, (w dwóch poprzednich krokach konieczna jest większość bezwzględna) w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Jeśli za trzecim podejściem nie uda się wyłonić rządu, prezydent musi skrócić kadencję Sejmu i zarządzić wybory.

Nominacje sędziowskie i asesorskie

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda wręczył akty powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego oraz asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym i sądzie rejonowym. Nowo powołani sędziowie oraz asesorzy sądowi złożyli wobec Prezydenta RP ślubowanie.

Rośnie wsparcie osób z niepełnosprawnościami

W przyszłym roku środki z Funduszu Solidarnościowego, przeznaczone na finansowanie realizowanych przez ministerstwo rodziny i polityki społecznej programów skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, wzrosną o pół miliarda złotych i wyniosą łącznie blisko 1,5 mld zł.

Via Baltica niemal gotowa

Po polskiej stronie zrealizowano już prawie cały szlak Via Baltica. Woj. mazowieckie i podlaskie oraz wschodnia część woj. warmińsko-mazurskiego są połączone komfortową i bezpieczną drogą ekspresową. Oddany do ruchu odcinek S61 od Ostrowi Mazowieckiej do Śniadowa ma 19,5 km długości. Droga ekspresowa S61 docelowo będzie miała około 220 km. W województwie podlaskim kierowcy korzystają już z przeszło 121 km drogi ekspresowej S61.

Kontrole na granicy przedłużone

Tymczasowe kontrole na granicy ze Słowacją zostaną przedłużone do 2 listopada. Kontrola na granicy ze Słowacją obowiązuje od północy w środę 4 października. Granicę można przekraczać przez 8 przejść drogowych, 3 kolejowe oraz 11 pieszych, nie wolno zaś w innych miejscach – np. na górskich szlakach w Tatrach. Celem wprowadzenia kontroli granicznych jest przeciwdziałanie nielegalnej migracji ze szlaku bałkańskiego. Przy wjeździe do Polski kontrolowany jest dowód lub paszport.

137 mld zł na wsparcie polskich rodzin

Od 1 stycznia 2024 r. polski rząd podniesie kwotę wsparcia w ramach swojego sztanowego programu z 500 zł na 800 zł miesięcznie. W budżecie na 2024 r. prognozowane są wydatki na programy społeczne na poziomie ponad 137 mld zł. To środki na kluczowe programy, takie jak: Rodzina 800+, Dobry Start, realizacja Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego, 13. i 14. emerytura, waloryzacja rent i emerytur.

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Zmęczenie psychiczne

Każdy czasami odczuwa, że nie ma na nic czasu, a obowiązki go przytłaczają. To stan zupełnie naturalny – każdy bywa zapracowany i zmęczony. Jednak bywają takie sytuacje, w których człowiek ciągle odczuwa zmęczenie, brak motywacji do działania i czuje, że czas przecieka mu przez palce, obowiązki narastają i coraz trudniej jest zabrać się do ich wykonywania. Nagle okazuje się, że praca, która kiedyś zajmowała godzinę, teraz zajmuje kilka godzin lub nawet cały dzień. To może być oznaka zmęczenia psychicznego. Jak się objawia zmęczenie psychiczne? To stan, w którym człowiek czuje się przemęczony – nie fizycznie, a właśnie psychicznie. Zmęczenie życiem codziennym ma wiele różnych przyczyn. Bywa, że jest spowodowane wpadnięciem w przygnębiającą rutynę dnia codziennego – gdy każdy dzień wygląda tak samo, każdy jest obciążony mnóstwem obowiązków i nie zapowiada się na jakieś zmiany na lepsze, łatwo jest poczuć zmęczenie natury nie tylko fizycznej, ale też psychicznej. Do zmęczenia psychicznego przykładą się też stres – życie pod wpływem stresu nie jest zdrowe i odbija się zarówno na ciele, jak i psychice człowieka. Stres wypala człowieka od środka i powoduje wiele problemów – w tym także obciąża psychicznie, przez co coraz trudniej jest się zmotywować do działania. To zamknięte koło – nadmiar obowiązków powoduje stres, który sprawia, że zmęczony psychicznie człowiek coraz bardziej zaniedbuje te obowiązki, przez co stres narasta i powoduje jeszcze większe zmęczenie. Na wystąpienie zmęczenia psychicznego mogą wpłynąć też zbyt duże, nierealistyczne wymagania, które stawiasz sobie sam lub inni stawiają przed Tobą, a Ty próbujesz je spełnić. Także perfekcjonizm może doprowadzić do zmęczenia psychicznego. Możesz też zacząć odczuwać zmęczenie psychiczne z powodu nadmiaru bodźców i informacji, które docierają do Ciebie – Twój mózg będzie miał problem z przetworzeniem ich. Obciążające może być też także podejmowanie zbyt wielu ważnych i trudnych życiowych decyzji. Warto zdawać sobie także sprawę z tego, że zmęczenie życiem a depresja to mogą, choć wcale nie muszą być różne kwestie. Zmęczenie życiem, zmęczenie psychiczne może występować samodzielnie. Jednak może być też objawem depresji, dlatego nigdy nie bagatelizuj tego stanu.

CZYTAM, BO LUBIĘ

Alex Michaelides „Pacjentka”

Centona malarka i fotografka mody Alicia Berenson wie, jakiego każdy mógłby jej pozazdrościć. Do czasu. Pewnego wieczoru jej mąż Gabriel wraca do domu, zaś Alicia strzela mu w głowę pięć razy, zabijając go na miejscu. Od tego momentu kobieta przestaje mówić. Nikt poza nią nie wie, co wydarzyło się tamtej nocy. Ostatecznie trafia do zamkniętego ośrodka psychiatrycznego Grove. Po sześciu latach w tymże ośrodku rozpoczyna pracę psychoterapeuta Theo Faber, zafascynowany postacią Alicii i jej historią. Theo robi wszystko, co w jego mocy, aby dotrzeć do pacjentki i sprawić, żeby się przed nim otworzyła, a także aby rozwikłać zagadkę śmierci Gabriela. Poznając pacjentkę, psychoterapeuta nieoczekiwanie odnajduje coraz więcej podobieństw w ich losach, począwszy od traumatycznego dzieciństwa. Dokąd zaprowadzą go te rozmowy i co się stanie, jeśli Alicia wreszcie zacznie mówić? Dlaczego Alicia milczy? Czy ktoś ma w tym swój interes? Komu zależy na ukryciu prawdy? Co wreszcie jest prawdą w tej pogmatwanej historii? To wszystko na kartach fascynującej powieści na długie, zimowe wieczory.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Zbić kogoś z pantałyku!

Ktoś zbił (lub coś zbiło) kogoś z pantałyku, czyli spowodował lub coś spowodowało, że ktoś został pozbawiony pewności siebie, zmieszał się i nie wiedział, jak zareagować. Zbić kogoś z pantałyku to tyle, co zbić kogoś z tropu, zmylić kogoś, dezorientować kogoś.

Czymże był ów tajemniczy pantałyk? Otóż dawniej oznaczał on patyk, kij, laskę używaną do podbijania piłki. Pochodzenie wyrazu nie jest pewne, najczęściej jednak wskazuje się na proweniencję rosyjską, ponieważ powiedzenie ma swój analogiczny rosyjski odpowiednik *sbit's pantałyku*. Niektórzy dopuszczają pochodzenie ukraińskie pantalik „pętla”, włoskie puntały, puntaliki od puntale „trzcina”, czyli kolec w klamrze”, bawarskie pantl „pętla, problem do rozwiązania” albo orientalne (np. tureckie - w języku tureckim występuje wiele wyrazów na -lyk, np. szaszlyk, tur. szaszlyk „potrawa z mięsa” lub azerbejdżańskie pand i przyrostek -lik „chytrość, wiedza”). Prawdopodobnie pierwotnie zwrot zbić kogoś z pantałyku miał związek dawną grą polegającą na podbijaniu piłki kijem lub laską, nazywanej *patotakiem* lub *patotaczą* (pantałyk byłby więc zmienionym brzmieniowo wyrazem *patotak*). Współczesna forma frazeologizmu powstała więc z dawniejszego zbić (piłkę), spaść z patotaku, co znaczyło kiedyś „pozbawić kogoś piłki”, a przenośnie „pozbawić kogoś pewności siebie”.

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1231

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 25 października 2023 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinés 50, p. 501

brązowy dla trzeciego	▼	trudne położenie, kłopoty	legendarny potwór	▼	nakrycie głowy Piusa X	zarządzenie, okólnik	▼	zespół jazzowy	▼	kocha idola
						wesoła zabawa wachlarz japoński				efekt korozji
			1							16
piesek z kreskówki					kolor pomarańczowy	11				
wytworna pani									zapowiedź czegoś	
tubylec										
		4			gulgotce wśród drobiu					13
oklaski za pieniądze	ślad		zatopiony okręt	ssak arktyczny z kłami		kupowana w kiosku		rolka monet		grzyb jak ciepły but
				resztkę świecy						
						9				
plywają w nim karpie		przewód gazowy opowiada akcję					model fiata brydżowy termin			6
				boa dla elegantki chodak					komosa biała	
		5								
1000 kg					peleryna z futra kmin-kówka					
ugoda, umowa										8
narząd oddechowyy małży	biała skała		pomoc mężczy w czasie snu							
		10					antonim zalety	znak dodawania		zartobliwe o dziecku
rodzaj szlabanu sprzeciw, protest				12			wciągnięcie do rejestru			
					konkurencja narciarska					
ryba morska matka lzaaka						2	mylone z kobzą			15
		3			duży nóż do mięsa					17

Litery z ponumerowanych pól utworzą tytuł dramatu S. I. Witkiewicza.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Rozwiązanie krzyżówki nr 1230. Wspomnienia pana szambelana.

Nagrodę wylosowała Jadwiga Kupcewicz z miejscowości Doliny w rej. wileńskim.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 d ni kalendarzowych.

A TO CIEKAWE

22 października obchodzony jest **Dzień Praw Rodziny**. Dzień ten został ustanowiony przez Sejm RP, który uznał, że fundament bytu i rozwoju Państwa stanowi rodzina, zachęca tym samym wszystkich obywateli, instytucje oraz władze do stałej troski o prawa rodzin. Jest to idealna okazja do podkreślenia znaczenia rodziny jako fundamentu, a także zaakcentowania szczególnej troski o jej prawa. To w rodzinie człowiek od pierwszych dni swojego życia uczy się miłości i szacunku do drugiego człowieka. Jest to miejsce, w którym spotykają się różne pokolenia i wzajemnie uczą się funkcjonować w społeczeństwie.

WIEM WIĘCEJ

Jesienne refleksje...

Pewnego dnia Diogenes stał na rogu ulicy, śmiejąc się jak człowiek pozbawiony rozumu.

„Z czego się śmiesz?” spytał przechodzień.

„Czy widzisz ten kamień na środku drogi? Od kiedy tu przyszedłem dziś rano, dziesięć osób potknęło się o niego, przeklinając. Ale ani jedna nie zadała sobie trudu usunięcia go, by inni się nie potknęli”. (A. de Mello, *Modlitwa żaby*)

Stronę przygotowała **Monika Urbanowicz**

80. rocznica śmierci Jana Mosdorfa, publicysty, działacza Obozu Wielkiej Polski

Zamordowany za pomoc więźniom

Jan Mosdorf urodził się 30 maja 1904 r. w rodzinie Bronisława i Bronisławy z Witowskich. Uczęszczał do Gimnazjum Filologicznego im. Gen. Wojciecha Chrzanowskiego. W 1922 r. zdał maturę i wstąpił na Uniwersytet Warszawski. Początkowo studiował prawo, później filozofię na Uniwersytecie Warszawskim, wstąpił do Związku Akademickiego Młodzieży Wszechpolskiej. W 1928 r. został liderem Młodzieży Wszechpolskiej

W 1927 r. Roman Dmowski symbolicznie przypieczętował zwrot polskiego nacjonalizmu ku katolicyzmowi. Uznał w broszurze *Kościół, Naród i Państwo*, że „usitowanie oddzielenia u nas katolicyzmu od polskości, oderwania narodu od religii i od Kościoła, jest niszczeniem samej istoty narodu”. Broszura Dmowskiego została entuzjastycznie przyjęta przez Młodzież Wszechpolską. Głęboko wierzący młodzi ludzie byli przekonani, że szczęście narodu leży w służbie Bogu i Ojczyźnie.

Na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych Mosdorf i kierowana

przez niego Młodzież Wszechpolska, a także struktury Ruchu Młodych OWP znalazły się na skrajnej

prawicy. Normą w tym środowisku stały się organizacyjne proporce, na czele z wszechobecnym „mieczykiem Chrobrego”, uniformy organizacyjne przypominające mundury wojskowe, a także bezwzględna dyscyplina i hierarchia. Wzory włoskiego faszysty były przejmowane z wielkim entuzjazmem.

Chociaż Obóz Wielkiej Polski został administracyjnie rozwiązany przez piłsudczyków w latach 1932-1933, to Mosdorf nie miał poczucia klęski. Wręcz przeciwnie – święcie wierzył w zwycięstwo. Tego jednak nie zamierzał tolerować Dmowski. Młodzi endecy chcieli, aby stary lider dał przyzwolenie na przejęcie przez nich kontroli nad ruchem narodowym, ale spotkali się z bolesną odmową. Po wielomiesięcznych dyskusjach młodzi nacjonałiści zdecydowali się na dramatyczny krok: odcięli się od korzeni i stworzyli samodzielną „dorostą” organizację polityczną: Obóz Narodowo Radykalny. Na jej czele stanął Jan Mosdorf, stanowiąc rodzaj łącznika pomiędzy grupą skupioną wokół Henryka Rossmana (tzw. „rossmanowcy”) oraz Bolesława Piaseckiego (tzw. „bepiści”). Podczas kilkunastu tygodni legalnej działalności ONR nie zdołał porwać za sobą tłumów, nie wywołał rewolucji narodowej i nie obalił sanacji. Narobił jednak dużo szumu i zbrutalizował życie na ulicach Warszawy. To wystarczyło, by

piłsudczycy uznali go za zagrożenie. Obóz został zdelegalizowany. Gdy w czerwcu 1934 roku na warszawskiej ulicy Foksal zamordowany został szef MSW Bronisław Pieracki, szefostwo ONR zostało oskarżone o udział w zbrodni i wysłane do obozu odesobnienia w Berezie Kartuskiej. Trafili tam wszyscy, oprócz Mosdorfa.

Dotychczasowy wódz musiał poćknąć gorzką pigułkę, ale nie zamilkł i nie stracił optymizmu. Przez całą drugą połowę lat trzydziestych był aktywnym publicystą. Blisko współpracował ze Stanisławem Piaseckim, wybitnym nacjonalistycznym publicystą i animatorem życia kulturalno-literackiego, redaktorem naczelnym tygodnika „Prosto z Mostu, O swoim pokoleniu pisał: „Jesteśmy fanatykami, bo tylko fanatycy umieją dokonać wielkich rzeczy. Nienawidzimy kompromisu: jest to nie tylko cechą młodości naszej, ale ducha czasów, w których żyjemy”.

Dramatyczny wrzesień 1939 nie złamał Mosdorfa. Powrócił on do

szeregów Stronnictwa Narodowego i zaangażował się w działalność podziemną. Latem 1940 został aresztowany przez Gestapo. Przez kilka miesięcy więziono go na Pawiaku, a w początku 1941 roku wysłano go do obozu koncentracyjnego w Auschwitz. Również tam działał w obozowym ruchu oporu o orientacji nacjonalistycznej.

Do legendy przeszło zachowanie Mosdorfa, który w obozie przewartościował swoje antysemityczne poglądy i zaangażował się w pomoc wszystkim więźniom obozu, także komunistom i Żydom. To właśnie ona miała przyczynić się do jego śmierci. Według niektórych wersji do jego śmierci przyczynił się jeden ze współwięźniów, który miał donieść o pomocy niesionej przez Mosdorfa niedawnym wrogom politycznym. 11 października 1943 roku Jan Mosdorf został zamordowany przez Niemców w obozie Auschwitz, w wieku 39 lat.

W III RP Jan Mosdorf doczekał się swojej ulicy w Krakowie.

Opr. Jan Lewicki

80. rocznica śmierci Eryka Sopoćki, oficera Polskiej Marynarki Wojennej, pisarza marynisty

Stażysta na „Orle” i uczestnik pościgu za „Bismarckiem”

Eryk Kazimierz Sopoćko urodził się 4 marca 1919 w Kijowie. W 1938 r. ukończył Korpus Kadetów nr 2 w Rawiczu. Od lipca 1938 r. był słuchaczem Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Bydgoszczy 9 lipca 1939 r. wyszedł w morze jako podchorąży młodszego rocznika SPMW z Gdyni na ORP „Wilga”. Następnie został przeokrętowany w Casablance na ORP „Iskra” na którym zastał go wybuch wojny 1 września 1939 r. W październiku 1939 r. został wyokrętowany i osadzony w obozie Landerneau. Od 23 listopada 1939 r. służył w Szkole Podchorążych MW umieszczonej na ORP „Gdynia”. W kwietniu 1940 r. odbywał staż na legendarnym polskim okręcie podwodnym ORP

„Orzeł”. W czasie piątego patrolu „Orła” był świadkiem zatopienia niemieckiego frachtowca „Rio de Janeiro”. Od lutego 1941 r. odbywał staż na pancerniku brytyjskim MS „Rodney”. 27 maja 1941 uczest-

nicył na tym okręcie w pościgu i zatopieniu niemieckiego pancernika „Bismarck”. 1 października 1941 r. został promowany na podporucznika marynarki. Od września 1941 r. do stycznia 1942 r. pozostawał

w dyspozycji Komendy Uzupelnień Floty. Od lutego do sierpnia 1942 r. odbywał staż na patrolowcu HMS „Fishguard”. Od 15 maja 1942 r. do 8 sierpnia 1942 r. był słuchaczem IV Kursu Oficerów Broni Podwodnej. Następnie służył ponad etat jako oficer wachtowy na polskim okręcie podwodnym ORP „Sokół”. Od końca grudnia 1942 r. do kwietnia 1943 r. służył na ORP „Orkan” jako II oficer broni podwodnej. Potem służył w Komendzie Morskiej „Południe” jako dowódca plutonu w obozie szkolnym, czasowo został również oficerem oświatowym Komendy Morskiej „Południe”. 29 lipca 1943 r. ponownie został zaokrętowany na ORP „Orkan” jako I oficer broni podwodnej. Zginął wraz z ORP „Orkan”,

zatopionym 8 października 1943 r. na północnym Atlantyku, w pobliżu Grenlandii, przez niemiecki okręt podwodny U-378. 3. maja 1944 r. pośmiertnie awansowany na porucznika. Odnoszony został także Medalem Morskim.

Eryk Sopoćko zadebiutował książką „Patrole „Orła”, opublikowaną po angielsku jako „Orzel's Patrol”. Druga i ostatnia jego książka „Gentlemen, the Bismarck has been sunk” została uznana za jedną z najlepszych opowieści o słynnej morskiej pogoni za niemieckim pancernikiem. W 2011 r. Oficyna Wydawnicza wydała ją w języku polskim pod tytułem „W pościgu za „Bismarckiem”.

Opr. Jan Lewicki

80. rocznica bitwy pod Lenino

Propagandowy sukces Stalina

80 lat temu, 12 października 1943 roku, rozpoczęła się bitwa pod Lenino, określana jako chrzest bojowy I Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki oraz pułku czołgów 1. Brygady Pancerniej im. Bohaterów Westerplatte.

Bitwę pod Lenino w okresie PRL przedstawiano jako jedno z największych zwycięstw w dziejach polskiego oręża. Starcie żołnierzy polskich z Niemcami u boku Armii Czerwonej przez lata gloryfikowano, wmawiając społeczeństwu, że było wielkim zwycięstwem. 12 października był od 1950 do 1992 roku świętowany jako Dzień Wojska Polskiego. Tymczasem z militarnego punktu widzenia bitwa pod Lenino zakończyła się

klęską żołnierzy dowodzonych przez gen. Zygmunta Berlinga.

Mówił o tym prof. Paweł Wierczokiewicz w audycji „Postacie i wydarzenia II wojny światowej”. – Trudno propagandowo wyobrazić sobie lepsze rozpoczęcie wiekopomnego braterstwa broni polsko-sowieckiego – powiedział historyk. – Nieszczęśli ci żołnierze I Dywizji im. Tadeusza Kościuszki, przekształconej potem w Ludowe Wojsko Polskie, bo to byli ludzie, którzy nie trafili, nie zdążyli do armii gen. Władysława Andersa.

– Ludzie, którzy docierali w fachu, na bosaka, wynędzniali, ginący z głodu – dodał prof. Wierczokiewicz. – Docierali do wojska, które niekoniecznie było ich

wojskiem. Walczyło niekoniecznie w ich sprawie, ale była to jedyna szansa wyrwania się z nieludzkiej sowieckiej ziemi.

1 września 1943 roku, zaledwie 5 miesięcy po rozpoczęciu formowania, 1. Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki została włączona w skład Frontu Zachodniego i podporządkowana 33. Armii pod dowództwem gen. płk. Wasilija Gordowa. Żołnierze polscy nie byli zgrani i przeszkoleni, brakowało im doświadczenia.

Teren, na którym mieli niebawem walczyć Polacy, też nie sprzyjał natarciu. Przed oddziałami polskimi rozpościerała się szeroka dolina, środkiem której płynęła niewielka rzeka Miereja. Jej dno było muliste,

brzezi wprawdzie płaskie, ale o podmokłym, bagiennym podłożu. Zachodnia strona, na której znajdowały się wojska niemieckie, górowała nad wschodnią, co sprawiało, że atakujący byli widoczni dla przeciwnika jak na dłoni. Bagienny teren utrudniał użycie czołgów. Piechota niemiecka była solidnie okopana. Niemcy mieli do dyspozycji ok. 18 tys. żołnierzy. Przetamanie tak silnej obrony było niezwykle trudnym zadaniem- Bitwa pod Lenino, przedstawiana jako wielkie zwycięstwo oręża polskiego w gruncie rzeczy była porażką polskiej dywizji – stwierdził prof. Paweł Wierczokiewicz. – Tak zresztą została zaplanowana. Dywizja miała dokonać samodzielnego natarcia, ponieść maksymalnie wielkie straty, okryć się sławą i dać dowód propagandowy, że Wojsko Polskie zorganizowane u boku Stalina bije się chętnie i dobrze z Niemcami.

Szturm rozpoczął się o godz. 10.30. Początkowo, głównie na skutek zaskoczenia, Niemcy nie byli w stanie odeprzeć polskiego ataku. Po pierwszych sukcesach kościuszkowcy ruszyli do kolejnego szturmu. Zostali jednak omyłkowo ostrzelani przez radziecką artylerię. Natarcie zostało wyhamowane. Na podmokłych terenach ugrzęzły czołgi. Żołnierze niemieccy prowadzili nieprzerwany ostrzał, Rosjanie zaś praktycznie nie angażowali się w walkę. Polacy pozbawieni wsparcia artyleryjskiego byli skazani na porażkę. Straty dywizji kościuszkowskiej poniesione w dwudniowej bitwie pod Lenino były bardzo duże. Z jej szeregów ubyło ponad 3 tys. żołnierzy, z czego 510 poległych, 1776 rannych, ponad 650 zaginęło bez wieści, a 116 dostało się do niemieckiej niewoli.

Na podstawie www.polskieradio.pl

**Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego (kod przedsiębiorstwa 188708224, ul. Rinktinės 50, LT-09318 Wilno)
organizuje sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu, który odbędzie się za pośrednictwem
technologii informacyjnych na stronie internetowej <http://www.evarzytynes.lt>.**

Nr	NAZWA, ADRES, KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA NIERUCHOMOŚCI	Wstępna cena sprzedaży, euro	Wysokość depozytu gwarancyjnego uczestnika przetargu, euro
1.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0364-9017:0003, przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), ogólna powierzchnia – 47,66 m kw., liczba pokoi – 2, piętro – 2), mieszczące się przy ul. Aleksandro Parčevskio 25-6 we wsi Czerwony Dwór gminy niemenczyńskiej w rejonie wileńskim	4 100	410
2.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0364-9017:0004, przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), ogólna powierzchnia – 38,04 m kw., liczba pokoi – 1, piętro – 2), mieszczące się przy ul. Aleksandro Parčevskio 25-7 we wsi Czerwony Dwór gminy niemenczyńskiej w rejonie wileńskim	3 330	333
3.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0364-9017:0005, przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), ogólna powierzchnia – 74,57 m kw., liczba pokoi – 3, piętro – 1), mieszczące się przy ul. Aleksandro Parčevskio 25-8 we wsi Czerwony Dwór gminy niemenczyńskiej w rejonie wileńskim	5 850	585
4.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie (nr unikalny 4194-1012-9013:0004, ogólna powierzchnia 31,57 m kw., liczba pokoi – 1), mieszczące się we wsi Bikiszki 1-4 gminy miednickiej w rejonie wileńskim	3 015	302
5.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z pomieszczeniem ogólnego użytku, oznakowanym a-3 (1/2 z 8,65 m kw., tj. 4,32 m kw.) (nr unikalny 4194-6018-9014:0001, przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), ogólna powierzchnia 33,10 m kw., liczba pokoi – 1, piętro – 1), mieszczące się przy ul. Vilniaus 37-10 w miasteczku Mejszagola gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim	14 510	1 451
6.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z pomieszczeniami ogólnego użytku, oznakowanymi a-20, a-21, a-22, a-23 (części 824/10000), (nr unikalny 4197-3010-0010:0036), ogólna powierzchnia 30,89 m kw. liczba pokoi – 2, piętro – 2), mieszczące się przy ul. Studentų 11-27 w miasteczku Mejszagola w rejonie wileńskim	14 400	1 440
7.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z pomieszczeniami ogólnego użytku, oznakowanymi a-20, a-21, a-22, a-23 (części 41/10000) (nr unikalny 4197-3010-100:0038, ogólna powierzchnia 15,15 m kw., liczba pokoi – 1, piętro – 2), mieszczące się przy ul. Studentų 11-29 w miasteczku Mejszagola w rejonie wileńskim	7 200	720
8.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z pomieszczeniami ogólnego użytku, oznakowanymi a-20, a-21, a-22, a-23 (części 3975/100 000) (nr unikalny 4400-0098-2345:4848, przeznaczenie – mieszkalne (dla różnych grup socjalnych), ogólna powierzchnia 15,07 m kw., liczba pokoi – 1, piętro – 2), mieszczące się przy ul. Studentų 11-30 w miasteczku Mejszagola w rejonie wileńskim	7 110	711
9.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z pomieszczeniami ogólnego użytku, oznakowanymi a-10, a-11, a-12, a-13, a-14, a-15, a-16, a-17, a-18 (części 349/10000) (nr unikalny 4197-3010-0010:0049, przeznaczenie – mieszkalne (dla różnych grup socjalnych), ogólna powierzchnia 14,27 m kw., liczba pokoi – 1, piętro – 3), mieszczące się przy ul. Studentų 11-46 w miasteczku Mejszagola w rejonie wileńskim	6 660	666
10.	Mieszkanie (nr unikalny 4192-2004-0010:0001, ogólna powierzchnia 55,48 m kw., przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), liczba pokoi – 2, piętro – 1, rok budowy 1922), mieszczące się przy ul. Asvejų 232-1 we wsi Daniłowo gminy sużańskiej w rejonie wileńskim	9 180	918
11.	Mieszkanie nr 5 z piwnicą o powierzchni 5,39 m kw. , oznakowaną R3-1 (nr unikalny 4190-5002-0013:0005, ogólna powierzchnia 41,99 m kw., przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), liczba pokoi – 2, piętro – 1, rok budowy 1905), mieszczące się przy ul. Parčevskių 101-4 we wsi Parczewo (Pailgė) gminy niemenczyńskiej w rejonie wileńskim.	6 8600	686
12.	Mieszkanie z pomieszczeniem ogólnego użytku , (2,21 m kw. z 4,48 m kw.) oznakowanym a-1, (nr unikalny 4194-7016-5015:0002, ogólna powierzchnia 20,37 m kw., przeznaczenie – mieszkalne (mieszkanie), liczba pokoi – 1, piętro – 1, ściany z bierwion, rok budowy 1947), mieszczące się przy ul. Kumetyno 1-1 we wsi Anovil gminy podbrzeskiej w rejonie wileńskim.	3 400	340
13.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0365-1013:0001, 1A/m, ogólna powierzchnia – 20,87 m kw., liczba pokoi – 1, budynek – z belek, piętro – 1, nie ma wodociągu, ogrzewanie piecове, nr unikalny budynku, w którym mieści się mieszkanie 4194-0365-1013, 1A1/m, rok budowy – 1940), mieszczące się we wsi Ažuolinė 7-1 gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim i przynależna mu 165/2132 część działki ziemi (0,0165 ha) z ogólnej działki o powierzchni 0,2132 ha (nr kad. 4132/0600:1 140), giedrojiska miejscowość kadastrowa, nr unikalny 440-5794-0550), mieszczącej się we wsi Ažuolinė 7 , gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim.	1 4100	1 410
14.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0365-1013:0005, 1A/1m, ogólna powierzchnia – 27,44 m kw., liczba pokoi – 1, budynek – z belek, piętro – 1, nie ma wodociągu, ogrzewanie piecове, nr unikalny budynku, w którym mieści się mieszkanie 4194-0365-1013, 1A1/m, rok budowy – 1940), mieszczące się we wsi Ažuolinė 7-5 gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim i przynależna mu 217/2132 część działki ziemi (0,0217 ha) z ogólnej działki o powierzchni 0,2132 ha (nr kad. 4132/0600:1 140), giedrojiska miejscowość kadastrowa, nr unikalny 440-5794-0550), mieszczącej się we wsi Ažuolinė 7 , gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim.	12 600	1 260
15.	Mieszkanie/pomieszczenie – mieszkanie z piwnicą (nr unikalny 4194-0365-1013:0006, 1A/1m, ogólna powierzchnia – 79,71 m kw., liczba pokoi – 2, budynek – z belek, piętro – 1, nie ma wodociągu, ogrzewanie piecове, nr unikalny budynku, w którym mieści się mieszkanie 4194-0365-1013, 1A1/m, rok budowy – 1940), mieszczące się we wsi Ažuolinė 7-6 gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim i przynależna mu 631/2132 część działki ziemi (0,00631 ha) z ogólnej działki o powierzchni 0,2132 ha (nr kad. 4132/0600:1 140), giedrojiska miejscowość kadastrowa, nr unikalny 440-5794-0550), mieszczącej się we wsi Ažuolinė 7 gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim.	42 600	4 260
16.	Budynek – dom mieszkalny (nr rejestru 10/334078, nr unikalny 4192-6003-7013, 1A1m, ogólna powierzchnia 58,22 m kw., liczba pokoi – 3, liczba pięter – 1, ogrzewanie piecове, rok budowy 1926) z trzema budynkami gospodarczymi : nr rejestru 44/2531840, nr unikalny 4400-5796-2059, 211/ż, przeznaczenie – gospodarstwa pomocniczego, kategoria budowli – nieskomplikowana I grupy, zabudowana powierzchnia – 20 m kw., nr unikalny 4400 5796-2064, 311/p, przeznaczenie – gospodarstwa pomocniczego, kategoria budowli – nieskomplikowana II grupy, zabudowana powierzchnia – 37,00 m kw.; nr unikalny 4400-5796-2048, 411/ż, kategoria budowli – nieskomplikowana II grupy, przeznaczenie – gospodarstwa pomocniczego, zabudowania powierzchnia – 31 m kw. oraz przynależna mu działka ziemi o powierzchni 0,2172 ha (nr kadastrowy 4172/0400:229, czerwonodorska miejscowość kadastrowa, nr unikalny 4400-5361-1317), mieszcząca się we wsi Radziwoniszki gminy niemenczyńskiej w rejonie wileńskim).	26 800	2 680
17.	Mieszkanie (nr unikalny 4400-2600-9718:3327, ogólna powierzchnia – 30,28 m kw., przeznaczenie – mieszkalne (mieszkania), liczba pokoi – 1, liczba pięter – 1, ogrzewanie piecове, rok budowy budynku – 1963, ściany z cegły), mieszczące się przy ul. Prūdiškių 49-2 we wsi Prudziszki gminy czarnoborskiej w rejonie wileńskim	19 600	1 960

18. Mieszkanie z pomieszczeniami ogólnego użytku (nr unikalny 4197-3010-0010:0048, ogólna powierzchnia – 15,24 m kw., przeznaczenie – mieszkalne (dla różnych grup społecznych), liczba pokoi – 1, liczba pięter – 3, do mieszkania przynależna jest 372/10000 część pomieszczeń ogólnego użytku, oznakowanych a-10, a-11, a-12, a-13, a-14, a-15, a-16, a-17, a-18, rok budowy – 1973, ściany z cegły), mieszczące się przy ul. Studentų 11-45 w miasteczku Mejszagola gminy mejszagolskiej w rejonie wileńskim

Termin oględzin należy uzgodnić z pracownikiem odpowiedzialnym za oględziny.

Nazwisko i telefon pracownika odpowiedzialnego za oględziny oraz inna informacja jest podana w ogłoszonych warunkach przetargu <http://www.evarzytynes.lt/> oraz na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego www.vrsa.lt (Aukcionai/Przetargi).

Przedział zwiększania ceny – 100 euro.

Opłata rejestracyjna uczestnika przetargu – 100 euro.

Początek rejestracji uczestników przetargu do udziału w przetargu – 16 listopada 2023 r. godz. 0.00, zakończenie – 17 listopada 2023 r., godz. 23.59.

Data i godziny rozpoczęcia i zakończenia przetargu: początek – 22 listopada 2023 r. o godz. 9, zakończenie – 23 listopada 2023 r. o godz. 13.59.

Szczegółowej informacji na temat sprzedawanego mienia, rejestracji do udziału w przetargu i projektów umów zwracać się do: gł. specjalistki Wydziału Gospodarki i Mienia Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Haliny Petrucin, **tel. (8 5) 275 01 25, e-mail: halina.petrucin@vrsa.lt.**

(S-3467)

PSST WILNO **SPEKTAKL MUZYCZNY**
wg poezji K. I. Gałczyńskiego
oraz szlagierów lat 30-tych

Na wileńskiej ulicy

Vilna
Perspective de St. Georges
Marie ustej Tgory

WYKONANIE

DATA: 28 Października 19.00
MIEJSCE: Teatr LEGENDOS (ul. Kalsaria 15)
BILETY W CENIE: 15-25€ (w cenie lampka wina)

Reżyseria: Lila Kiejzik, Jolanta Tankielun-Gryniewicz,
Wokal: Justyna Stankiewicz, Ewa Rawluszewicz
Poezja: Edward Kiejzik, Marek Pszczółowski,
Lukasz Kamiński, Justyna Stankiewicz
Muzyka: Jurgita Umaraitė, Gerard Latkowski,
Romuald Piotrowski, Daniel Gancewski

SZKOŁA SZTUK PIĘKNYCH W RUDOMINIE
ul. Gamyklos, 20 A, Rudomino
Duża sala koncertowa

Koncert

Jesień z akordeonem

z okazji 20-lecia Szkoły Sztuk Pięknych
13.30 godz. 22 d.
Październik

Uczestniczą:
Orkestra akordeonowa
"Ad Libitum"
Dyrygent:
Bogdan Woicinowicz
Soliści:
Edwin Cilindz
Ewa Wasilewa

Wstęp wolny

TYLKO MIŁOŚĆ

widowisko muzyczne

Zespół Pieśni i Tańca

OJCOWIZNA

Gość Specjalny
orkiestra MŁODZI - POLSCY
pod batutą
Huberta Kowalskiego

28 października 2023 r. godz. 13.00, 18.00
Dom Kultury Polskiej w Wilnie
ul. Naugarduko 76

Bilety do nabycia w Domu Kultury Polskiej
(poniedziałek - czwartek w godz. 16-19);
rezerwacja pod nr. tel. +370 656 76851 (Wilno),
+370 674 20651 (Niemenczyn)

* Z okazji Dnia Urodzin czcigodnemu księdzu **Janowi CZERNIAWSKIEMU** ślemy z głębi serc płynące życzenia krzepkiego zdrowia, obfitych łask Bożych, wytrwałości i niegasnącej energii. Niech Jezus Zmartwychwstały otacza księdza swą opieką i czułością oraz opieki Matki Bożej na drodze kapłańskiej.

Wierni z Kowalczuk

* Z okazji pięknego Jubileuszu **Teresie DZIEMIESZKO** życzymy moc zdrowia na kolejne lata, niegasnącej energii i optymizmu, miłości i troski od bliskich osób.

W tym świecie dzisiaj tak niepewnym
za dużo niesprawiedliwości,
pomimo wszystko potrafiłaś
nie zgubić siebie i godności.

Koło AWPL-ZChR w Ławaryszkach

* „Prawdziwe szczęście jest rzeczą wysiłku,
odwagi i pracy” (Honoré de Balzac)

Z okazji pięknego jubileuszu Urodzin **Jurijusowi JAKO-NISOWI** mocnego zdrowia, niegasnącej energii, zadowolenia z wykonywanej pracy, jak najwięcej chwil radosnych, dobrych przyjaciół, pociechy z dzieci i wnuków

życzy koło ZPL w Trokach

Z całego serca

* Z okazji pięknego Jubileuszu pozdrawiamy **Genowefę BASŁYK, Józefa BASŁYKA** oraz **Tadeusza JAROSZA** i życzymy:

Sukcesów w życiu, ciepła w miłości,
dużo uśmiechu oraz wiele radości.

Starostwo Kowalczuki

* Z okazji Srebrnych Godów **Edyty i Walerego MIEL-KÓW** składamy szczerze życzenia:

pogodnego nieba na co dzień,
kromki powszedniego chleba,
tyk na pragnienie źródlanej wody,
w rodzinie ciepła, miłości i zgody,
przyjaciół, ludzkiej życzliwości,
na przekór pesymistom świata
mieć dobro w sercu na długie lata.

Życzymy zdrowia, myśli polotu i Bożej opieki aż po Gody Złote.

Mama Paulina, siostra Anna,
syn chrzestny Łukasz i Marika

* W Dniu Urodzin **Elżbiecie CZUPAK** składamy najserdeczniejsze życzenia:

Szczęścia, by każdy dzień przynosił radość.
Radości, by uśmiech nie zniknął z Twojej twarzy.
Uśmiechu, by przeganiał zmartwienia.
Pomyślności i zdrowia, by realizować marzenia.
Spełnienia marzeń, by odnaleźć szczęście.

Spółeczność Szkoły Podstawowej
w Jęczmieniszkach

* Z okazji Urodzin **Marii GRABLEWSKIEJ** składamy najserdeczniejsze życzenia: krzepkiego zdrowia, niegasnącej energii, korzystania z uroków życia, realizowania swoich pasji, spełnienia marzeń, pogody ducha oraz ludzkiej życzliwości.

Pracownicy gminy Ławaryszki
oraz koło AWPL- ZChR

* Z okazji Jubileuszu Urodzin **Andrzejowi STEFANOWICZOWI** składamy życzenia zdrowia, pogody ducha, wiernych przyjaciół, wiele powodów do radości oraz opieki Bożej na co dzień.

Koło ZPL w Trokach

Klinika stomatologiczna „Karlo klinika” to połączenie nowoczesnych i skutecznych metod leczenia oraz przyjaznej atmosfery. Tu każdy nasz pacjent otoczony jest opieką i uwagą na najwyższym poziomie. Nowoczesne interdyscyplinarne leczenie z zakresu higieny, chirurgii, ortodontacji, protetyki, implantacji i endodontacji to nasza codzienność.

Czy zastanawiałeś się kiedyś, że protezę ruchomą lub protezę na implantach możesz mieć już za 3-4 dni? Nie musisz czekać miesiącami. Każdy z nas może mieć uśmiech swoich marzeń.

W klinice stomatologicznej Karlo klinika świadczymy usługi protetyki stomatologicznej w zakresie protez ruchomych oraz protez na implantach, a w działającym w klinice laboratorium zostaną wykonane w ciągu kilku dni.

Odkryj z nami swój uśmiech na nowo.

Adres: ul. Vokiečių 10-16, Wilno

Tel: +37064444474

Email: karloklinika@gmail.com

Karlo
ODONTOLOGIJOS
KLINIKA

(Zam. 13368)

Informujemy spadkobierców mienia J. M. – właścicielki działki ziemi (nr kad. 4110/0400:33) oraz L. K. – właścicielkę działki ziemi (nr kad. 4110/0400:795), mieszczących się we wsi **Kapleczniki** gminy zųjųńskiej w rejonie wileńskim, że mierniczy Artūras Jonušas (nr legitymacji 2M-M-493) 31 października 2023 r. o godz. 10.00 będzie prowadził oznakowywanie działki ziemi (nr kad. 4110/0400:884), mieszczącej się we wsi Kapleczniki gminy zųjųńskiej w rejonie wileńskim. Szczegółowej informacji można zasięgnąć pod adresem S. Neries 21, Wilno, e-mail: arturas.matavimai@gmail.com, tel. 8 687 15 679.

(Zam. 13367)

„Lata nasze przemijają jak trawa
A Ty, Boże, trwasz na wieki”

Ze smutkiem i żalem żegnamy śp. Danutę **CHMIELEWSKĄ**, która zakończyła ziemską pielgrzymkę i odeszła do Domu Ojca. Była wieloletnią aktywną członkinią Kółka „Żywego Różańca” parafii bujwidzkiej. Tu, na ziemi, w codziennej modlitwie powierzała swe życie Matce Bożej Różańcowej. Odeszła w miesiącu adoracji Różańca Świętego. Niech Ta, którą czciła za życia, wiedzie Ją do Niebios bram.

Pokój Ci wieczny w cichej krainie, gdzie ból nie sięga, gdzie łza nie płynie. Gdzie słyszysz Boga głos serdeczny Pokój Ci wieczny!

Podzielamy smutek i ból, wyrażamy szczerą kondolencję dla całej Rodziny i otaczamy swą modlitwą.

Członkowie Kółka „Żywego Różańca” parafii bujwidzkiej

Łączymy się w smutku, dzielimy ból i składamy wyrazy serdecznego współczucia prezesowi Fundacji „Samostanowienie” **Stanisławowi PIESZKO** z powodu śmierci ukochanej Żony.
Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”

Śmierć **Jana WITOWICZA** poruszyła nas wszystkich i pozostawiła głęboką pustkę w naszych sercach. Odszedł do wieczności człowiek o wielkim sercu, działacz, aktywista, Polak z krwi i kości.

Łączymy się w modlitwie z Rodziną.

Członkowie kół AWPL-ZChR i ZPL, zespołu „Grzegorzanie”

**EUROPEJSCY
KONSERWATYŚCI
I REFORMATORZY**

**EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI
I REFORMATORZY** to grupa powstała
w 2009 roku, w której skład wchodzi
66 eurodeputowanych z 16 krajów UE

Członkiem zarządu Grupy EKR w Parlamencie Europejskim jest europosel Waldemar Tomaszewski, prezes AWPL-ZChR.

66
POSOŁÓW

20
PARTII

16
KRAJÓW

Fracja EKR w Parlamencie Europejskim
opowiada się:

- ✓ za Europą Ojczyzn
- ✓ za tradycyjną rodziną
- ✓ za wartościami chrześcijańskimi
- ✓ za niższymi podatkami
- ✓ za równymi dopłatami dla rolników
- ✓ za zmniejszeniem bezrobocia wśród młodzieży

Europa potrzebuje zmiany, nadszedł czas, aby
poprowadzić UE w nowym, lepszym kierunku.
Unia musi służyć ludziom, a nie biurokratom.

(Zam. 13345)

Podzielamy ból i smutek oraz składamy wyrazy
głębokiego współczucia **Emilii Stankiewicz** i całej Rodzinie z
powodu utraty Ojca **Tadeusza STANKIEWICZA**.

Wychowawczynie, rodzice i uczniowie klasy 7 Gimnazjum
w Zujunach

Pierwsze podium

Siatkarze plażowi Bartosz Łosiak i Michał Bryl w meksykańskiej Tlaxcali pokonali Amerykanów Theo Brunnera i Trevora Crabba 2:0 (21:17, 21:18) w meczu o brązowy medal mistrzostw świata. To pierwsza polska para, która wywalczyła miejsce na podium w historii tej imprezy.

Dwa zwycięstwa

Polska wygrała w Elblągu z Argentyną 26:25 (11:15) w towarzyskim meczu piłkarek ręcznych. Dwa dni wcześniej biało-czerwone zwyciężyły 34:26. Oba zespoły przygotowują się do mistrzostw świata, których na przełomie listopada i grudnia współgospodarzami będą Dania, Norwegia i Szwecja.

Rekord świata Włoszki

Włoszka Vittoria Bussi pobiła rekord świata w kolarskiej jeździe godzinnej, uzyskując na wiodromie w meksykańskim Aguascalientes rezultat 50,267 km. Poprzedni najlepszy wynik należał do Holenderki Ellen van Dijk i wynosił 49,254 km. Włoszka specjalistka jazdy na czas została pierwszą kobietą, która pokonała barierę 50 km w godzinnej próbie.

Druga wygrana mistrzyń Polski

Tenisistki stołowe KTS Enea Siarkopol Tarnobrzeg pokonały w swojej hali drużynę TTC Novi Sad (Serbia) 3:1. Był to ich drugi wygrany mecz fazy grupowej Ligi Mistrzyń. Kilka dni temu 31-krotne mistrzynie Polski pokonały, także u siebie, francuski zespół TT Joue-Les Tours 3:0.

Trzecie miejsce Pikulik

Daria Pikulik (Human Powered Health) zajęła trzecie miejsce w końcowej klasyfikacji wyścigu Tour of Chongming Island, ostatniej w sezonie imprezy zaliczanej do World Tour. Polka była także druga na mecie ostatniego etapu, za Włoszką Chiara Consonni (UAE Team).

Argentyna tempa nie zwalnia

Broniąca tytułu Argentyna, po dwóch golach Lionela Messiego, pokonała na wyjeździe Peru 2:0 w 3. kolejce eliminacji mistrzostw świata 2026 w strefie południowoamerykańskiej i z kompletem punktów prowadzi w tabeli. Kolejną wpadkę zaliczyła Brazylia, która uległa Urugwajowi 0:2.

El. ME 2024 – awans Hiszpanii, Szkocji i Turcji, pierwsze zwycięstwo Litwy

Rozczarowujący remis Polski

Polska zremisowała w Warszawie z Mołdawią 1:1 w swoim przedostatnim meczu eliminacji piłkarskich mistrzostw Europy 2024 i ma już tylko teoretyczną szansę zakwalifikowania się do turnieju finałowego. O wiele lepiej wypadła kadra Litwy, która na wyjeździe 2:0 pokonała Bułgarię. Awans wywalczyły w niedzielę reprezentacje Hiszpanii, Szkocji i Turcji.

Biało-czerwoni stracili bramkę w 26. minucie po rzucie różnym, po którym piłkę do siatki skierował najsukuteczniejszy gracz Mołdawii w historii Ion Nicolaescu. W 53. do wyrównania doprowadził Karol Świderski, ale mimo ogromnej przewagi w liczbie akcji podbramkowych drugiego gola podopiecznym selekcjonera Michała Probiezra nie udało się zdobyć. Polska spadła na trzecie miejsce w grupie E z 10 punktami. Przed nią są Albania – 13 i Czechy – 11, a Mołdawia ma dziewięć, przy czym Czechy i Mołdawia rozegrały o jedno spotkanie mniej od pozostałych drużyn. Tabelę zamykają Wyspy Owcze, które nie liczą się już w walce o czołówkę. W listopadzie Polskę czeka jeszcze spotkanie z Czechami w Warszawie. Czesi ponadto zagrają z Mołdawią w Ołomuńcu, a Mołdawia jeszcze z Albanią w Kiszyniowie. Do Euro 2024 kwalifikują się dwie najlepsze ekipy każdej z grup.

W wyjazdowym spotkaniu Litwini stanęli na wysokości zadania i w grupie G 2:0 pokonali w Sofii Bułgarów. Obie bramki strzelił obrońca Pijus Širvys, dla którego to pierwsze trafienie w barwach reprezentacji. Co prawda, nasi piłkarze mieli nieco ułatwione zadania, gdyż jeszcze w pierwszej połowie meczu drugi żółty kartonik ujrzał Adrian Kraew i gospodarze musieli grać w osłabieniu. Goście wykorzystali nadarzącą się okazję i odnieśli pierwsze – od 9 października 2021 roku – zwycięstwo. Ciekawostką jest to, że również wtedy Litwini ograli Bułgarów z wynikiem 3:1, ale mecz odbył się w Wilnie. Po zwycięstwie w Sofii reprezentacja Litwy z dorobkiem 5 punktów awansowała na czwartą pozycję, a Bułgarzy spadli na ostatnie piąte miejsce.

Podbudowani wyjazdowym zwycięstwem nad Bułgarią kadrowicze Litwy byli o włos o sprawienie kolejnej niespodzianki. We wtorek wieczór podejmowali bowiem liderów grupy G – piłkarzy Węgier i po pierwszej połowie prowadzili 2:0 po bramkach Fiodora Czernycha (**na zdjęciu**) oraz Pijusa Širvysa. W drugiej połowie goście włączyli dodatkowe obroty i zdominowali grę, spychając gospodarzy do obrony. Ich starania nie poszły na marne: w 67 min. rzut karny wykorzystał Dominik Szoboszlai, a po 15 minutach

Biało-czerwoni kolejny raz rozczarowali – mimo optycznej przewagi nie zdołali jej udokumentować bramkami

wyrównał Barnaba Varga, który po dośrodkowaniu z rzutu różnego strzałem głową pokonał Emilijusa Zubę. Spotkanie w Kownie było bardzo ważne przede wszystkim dla Węgrów, którzy w razie zwycięstwa zdobyli przepustkę na ME. Po remisie z Litwą na wywalczenie awansu muszą poczekać do kolejnego meczu.

W grupie A wyjazdowe zwycięstwo nad Norwegią odniosła Hiszpania – wygrała 1:0 po голу Gaviego w 49. minucie. Ten wynik zapewnił awans gościom, ale również Szkocji, która tego dnia pauzowała. Oba te zespoły mają po 15 punktów po sześciu meczach, Norwegia ma 10 po siedmiu. Kolejne lokaty zajmują Gruzja – siedem i Cypr – zero.

Pewna awansu jest także Turcja, która po pokonaniu Łotwy 4:0 ma 16 punktów w grupie D. Lider rozegra jeszcze jedno spotkanie, a sklasyfikowane za nim ekipy Walii i Chorwacji, które zgromadziły po 10 pkt, czekają jeszcze dwa występy. Chorwacja dość niespodziewanie poniosła drugą porażkę z rzędu i zarazem drugą od początku eliminacji, ulegając w Cardiff Walii 1:2. Brązowi medaliści ubiegłorocznego mundialu i finaliści Ligi Narodów mają gorszy bilans dwumeczu z Walią, dlatego muszą najprawdopodobniej wygrać swoje pozostałe spotkania w listopadzie – z Łotwą i Armenią – i liczyć na potknięcie Walii z Armenią lub Turcją.

Znanych jest już siedmiu z 24 uczestników przyszłorocznego turnieju. Wcześniej awans wywalczyły reprezentacje Belgii, Francji i Portugalii, a z eliminacji zwolnieni są gospodarze – Niemcy. Nie zapadły jeszcze żadne rozstrzygnięcia w grupie I, w której w niedzielę prowadzenie objęła Rumunia, po pewnym zwycięstwie nad Andorą 4:0. Lider ma 16 punktów po ośmiu meczach, a druga jest Szwajcaria z 15 po siedmiu. Helweci niespodziewanie tylko zremisowali z Białorusią 3:3.

Z powodu trudnej sytuacji politycznej Izraela nie odbyły się planowane na październik starcia reprezentacji tego kraju ze Szwajcarią i Kosowem. Izrael ma 11 punktów i jest trzeci, ale rozegrał dopiero sześć meczów. Część ekip, które nie zakwalifikują się do Euro 2024 poprzez eliminacje, będzie miała szansę powalczenia o awans w barażach. O tym, kto w nich wystąpi, decydują wyniki Ligi Narodów.

Wspaniały triumf Huberta Hurkacza w Szanghaju

Urodzinowy prezent dla babci

Hubert Hurkacz pokonał Rosjanina Andrieja Rublowa 6:3, 3:6, 7:6 (10-8) w finale turnieju tenisowego ATP Masters 1000 na twardych kortach w Szanghaju. To jego drugi triumf w imprezie tej rangi, po zwycięstwie w Miami w 2021 roku.

Mecz był niezwykle wyrównany i decydował się w tie-breaku, w którym Rublow również miał piłkę meczową. Hurkacz wykazał się stalowymi nerwami, obronił ją i odniósł jeden z największych sukcesów w karierze. To jego siódmy tytuł. Za zwycięstwo otrzyma 1,26 mln dolarów. Rublow musiał zadowolić się połową tej sumy. Wśród chińskiej widowni, która raczej sprzyjała rozstawionemu z numerem piątym Rosjaninowi, mecz oglądał zwycięzca tego turnieju, legenda tenisa Szwajcar Roger Federer.

Hurkacz rozpoczął pojedynek od asa serwisowego i w ten sam sposób zakończył pierwszego seta, którego pewnie wygrał dzięki przetłamaniu serwisu rywala w szóstym gemie. Drugi set był odwrotnością pierwszego. To wyżej notowany Rosjanin dominował, przetłamał serwis Polaka w drugim gemie i przewagi nie oddał. W trzecim secie obaj utrzymywali swoje podanie, choć w dziewiątym gemie Rublow musiał się napocić i obronić piłkę meczową. Rozstrzygał więc tie-break, który rozpoczął się od przetłamania serwisu Hurkacza. 25-letni tenisista z Moskwy objął prowadzenie 5-2, ale Hurkacz wytrzymał presję i w najtrudniejszych momentach serwował asy. Obronił też piłkę meczową, a sam wykorzystał czwartą. – Andriej, jesteś fantastycznym facetem. Każdy mecz z tobą jest niesamowity, każdy z nas może wygrać – zwrócił się Hurkacz do rywala. Był to ich piąty pojedynek i trzecia wygrana Hurkacza. – Moja babcia ma dzisiaj urodziny i jej dedykuję

Polak bardzo dobrze prezentował się w Szanghaju i odniósł zasłużone zwycięstwo, a brawa na stojąco bił mu sam Roger Federer

zwycięstwo. To była wielka przyjemność grać tutaj. Na koniec chcę podziękować widzom. Stworzyliście wspaniałą atmosferę – dodał.

26-letni wrocławianin po raz ósmy zagrał w finale zawodów ATP. To jego siódmy tytuł, a drugi w imprezie Masters 1000, po sukcesie dwa lata temu w Miami. Latem ubiegłego roku dotarł też do decydującego pojedynku turnieju tej rangi w Montrealu, ale przegrał. Hurkacz zapewnił sobie awans z 17. na 11. miejsce w światowym rankingu i liczy się w walce o udział w kończącym sezon turnieju masters – ATP Finals w Turynie, z udziałem ośmiu najlepszych tenisistów.